

ZSIDÓ KÖZÉLET

Megalakult az erdélyi Országos Szekebizottság

Mint ismeretes, a Világszervezet központja a XIV. cionista kongresszus határozata alapján bevezette az egységes szeke rendszerét. Ez annyit jelent, hogy azután nem lesz a Világszervezet különböző pártjai és frakciói szeriut ugyanannyi árnyalatu szeke, hanem minden cionista az egész világ cionistái számára megállapított egységes szeke fogja kiváltani. Ennek az új rendszernek megfelelően fogja az Executive a kongresszus választási szabályzatát is módosítani.

A szekeakció irányítását, lebonyolítását és elszámolását minden országban egy országos szekebizottság végzi, amelyben helyet foglalnak az összes irányzatok és szervezetek képviselői.

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség keretén belül is megalakult az Országos Szekebizottság, a következő összetételben: elnök Noszin Mór mérnök, helyettese Weinberger Nándor, az E. Zs. N. Sz. főtárháza, titkár Öhlbaum Erus, tagjai: Giszkalay János, dr. Pollak Sándor, Naszbaum Mihály, Klinger József, dr. Weisz Fülöp, dr. Hamburg József, dr. Marton Ernő, dr. Krémer Ámin, dr. Szőnyi Géza, dr. Weisz Mendel, Weinstein Súr, dr. Goldner Mihály, Auszlander Lajos, Waldner Mór, Weisz Gyula, Winkler Janka, Schwartz Miksa, Schaechter Andor és Tejovits Helén.

Az Országos Szekebizottság legközelebbi ülésén fog dönteni az akció megkezdésének idejéről és módszereiről és határozatait, valamint egyéb közleményeit az Uj Kelet útján fogjuk közölni a helyi csoportokkal, illetve az egyes helységek szekebizottsáival.

A szatmári Aviva Debóra avatóestélye

Adar hó 27 én, szombaton este tartotta a szatmári Aviva-Debóra-csoport avatóünnepélyét a két Barisszia-csoport és nagyszámú közönség jelenlétében. Az Aviva-ünnep elhangzása után, melynek szövegét és dallamát szatmári barissziánusok szerették, Klein Ilonka szatmári Aviva intezett az avató leányokhoz ünnepi beszédet. A 10-es csoport felavatása után Giszkalay Ekedalát énekeltek, majd újból Klein Ilonka beszélt a felavatottak közteliségeiről. Ezután az üdvözlő beszédek következtek, melynek során Wilinger József a Barisszia, Hasner Mósa, Goldstein Fülöp a Barisszia, Th. Herzl, Stark Ferenc a sómérok nevében, K. Hat-

man Leona a Debóra leányegyesület részéről, dr. Stern Mór és dr. Steiberger Ernő az E. Zs. N. Sz. helyi csoportja nevében, Löwenkopf Kálmán igazgató-titkár a Tarbut iskola, Levendel Hugó a szervező csoport részéről üdvözlőket a felavatottaknak. A közlők nevében Hoffman E. a ígért hírtartó munkát. Ezután Roth Böske tartott ötletes heji revüt, Klein Anna Ekedalát c. alkalmi versét Klein Sári adta elő, Fried Dedy Giszkalay „Uj tavasz elébe“ c. versét szavalta el, Klein Irén felolvasta a purimi előadás szatirikus bírálatát, Klein Anna pedig egy történelmi dolgozatát. A sikertült másodszor Roth Böske záróbeszéde után a Hatikával fejezték be. Az avatóünnepély után az avivák teát szerveztek. (s. m.)

Macot-hozzájárulás a Keren Kajemet javára
Erdélyi ujjást vezetett be Erdélyben a Keren-Kajemet iroda, a közlekedő pészach-ünnep alkalmából a központi Keren Kajemet-

Kolozsváron 15.000 adó kivétel ellen alig néhány száz felebbezés történt

Dimitru pénzügyi adminisztrátor ígéri, hogy a bizottságok a legobjektívebb méltányossággal fogják megállapítani továbbra is az adókat

(Cluj-Kolozsvár, március 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Kolozsvár ipari és kereskedelmi körében feszült várakozással tekintenek az adó kivétel bizottságok munkájára, amely tudvaleg már javában folyik. Epen ezért nagy konsternációt váltott ki a város adófizető polgárainak körében az Uj Kelet nagyváradi tudósítójának tegnapi számunkban megjelent híradása, mely szerint Nagyváradon a bizottságok 100-150 százalékkal emelik a nagy és kis cégek tavalyi adóját. Ilyenértelmű hírek kerültek forgalomba. Ds adó kivétel bizottságainak munkáját illetőleg is. Kérésrel fordultunk C. Dimitruhoz, a kolozsvári pénzügyi adminisztrátorhoz, aki a kolozsvári adó kivétel munkálataira vonatkozólag a következőket mondta munkatársainknak:

— A legkövetkezőben megcáfolom az egyes lapokban megjelent és szótében korporált híreket, amelyek szerint a pénzügyminisztérium elrendelte, hogy az adókat bizonyos százalékkal felemeljék. Ilyen rendeletet nem adott ki a pénzügyminisztérium, de nem is szokott adni. A kolozsvári adó kivétel bizottságokat utasítottam, hogy minden egyes adó megállapításnál az adott helyzet és körülmények mérlegelésével határozzanak. Ebből logikusan

iroda azzal a kéréssel fordult az összes erdélyi hitközségekhez, hogy az eladott pászka minden kilója után egy lejtel járuljanak hozzá Palesztina földjének visszaváltásához. Az átirat eredményeként eddig Temesvár, Maramaroszi- get és Lugos hitközségei megszavazták a macot-hozzájárulást. Ezzel a Keren Kajemet és az ősi föld visszaváltásának gondolata bevonult a hitközségek életébe is. A biztató kezdeti példaadása után remélhető, hogy Erdély többi hitközségei is bekapcsolódnak ebbe az akcióba.

A Palesztinahivatal közleményei

Legközelebbi hajóindulás 24 én, szerdán lesz Konstancából. A hajóhoz a transzport vagon 22-én, hétfőn délelőtt indul a bukaresti személyvonattal. E transzporthoz utolsó vizumozási nap március 19, péntek. Később e transzporthoz vizumozni semmi esetre nem lehet. A hajó az erev-pészach előtti nap érkezik Hafába.

az következik, hogy az adó kivétel bizottságok szuverén módon működve, a megállapított helyzetnek megfelelően tehetnek, vagy leszállíthatják az adókat, ahhoz mérten, hogy az adófizető vagyoni körülményei javultak-e vagy rosszabbodtak az elmúlt évhez viszonyítva.

— Nyugtassák meg a város lakosságát, hogy a bizottságok legjobb belátásuk szerint és — amire szigorú utasításuk van — a lehető legtárgyalagosabban fogják az egyes adófizetők helyzetét felülvizsgálni és ilyen értelemben fogják a kivett adók nagyságát megállapítani. A bizottságok igazságos munkájának legekifejezettebb bizonyítéka az, hogy az eddig megadózott 15.000 adófizető közül eddig csak néhány száz élt a felebbezés jogával. A felebbezéseket egy bizottság fogja felülvizsgálni, amelynek tagjai egy sorshuzás útján kijelölendő adófizetők, továbbá Leonida N. Patrescu törvényszéki elnök és a pénzügyi adminisztrátor lesznek.

A kolozsvári adó kivételek egyébként március végén nyerneik befejezést, míg a felebbezéseket legkésőbb május 25-ig kell elintézni.

* A takarékos áramfogyasztású izzólámpa csökkentheti a világítási költségeket. Vásároljon „Tung-ram“ félvattos izzólámpát.

Akiba

Irta Giszkalay János

Az eddig felsorolt feladatok mind a kodifikáló munkakörbe tartoznak. (A kánonizálás, vagyis egyes könyveknek szent irattá nyilvánítása is, — zsidó szempontból — tulajdonképpen nem egyéb, mint egy neme a kodifikálásnak, vagyis jogerőre, érvényre emelésnek.) De tudjuk, hogy a biblia könyvei nem csak törvényeket tartalmaznak, hanem épen tulajdon részben történelmi, hitvallási, költői, világnézeti és egyéb iratokat is. A tudósok feladata volt, hogy a bibliának ezeket a részeit is a legtagabb terjedelemben földolgozzák és a zsidó nép közkinésévé tegyék.

Rekapitulálva: a tudósokra a feladatok két nagy kategóriája tartozott. Az egyik a kodifikáló munkásság, az összes tudományos mellékfeladataival (írsmagyarázat = exegézis, szöveg-megállapítás = filológia, a szokásjogokkal kapcsolatban: összehasonlító jogtudomány, a különböző Tóra-törvények és a praktikus életberendezésekkel kapcsolatban: az alkalmazó jogtudomány, az írott törvények kombinációjából újabb kötelező szabályok levonása, vagyis: törvényalkotó munka stb. stb.). A másik feladatuk a biblia történelmi, vallásfilozófiai, költői és egyéb irányú irataiból, az etikai és minden egyéb lehető következtetéseket levonni. A feladatok és tudományos munkásság első kategóriájának eredménye a zsidó nemzeti jog, a Halácha* (Haláchá)*, a második kategóriából keletkeztek mindazok az etikai, történelmi, költői reminiscenciák, amelyeket a Talmut

* Halácha (הלכה) = menni igéből) jogszerűt „irányelv“ = „valami, ami közkeletű“ = „jogsabály“ = jog = törvény.

777-nak, vagy 777-nak (Aggáda v. Haggada)** nevez.

Mind a két diszciplínának közös eszköze és kuforrása a tudományos kutatás volt, — héberül דרש (dará): kutatni, kérdezni, keresni. Kutatás héberül: מדרש (midras) Innen a מדרש (bét hammidras): a „tudományos kutatás tanháza“ vagyis főiskola. A kutatásnak tudományos eredménye szintén „midras“ — és aszerint amint a kutatás a Halácha vagy az Aggáda körében mozog, van halachikus midras és aggadikus midras. Nem ösmerek hálásabb feladatot, mint a talmudi Aggádával, ezzel az egészen különös, egészen zsidó mentalitásból fakadt, csodálatos irodalmi termékkel foglalkozni. A talmud foliánsai telve vannak vele és mind, csupa napkeleti poézis, csupa mély bölcsesség, ragyogó szentencia, történelmi reminiscencia és a világot szeretetben átölelő etika. De Akiba kodifikátori életművével kapcsolatban csupán a Halácha ösmertetésére térhetek ki és arra is csak egészen röviden, annyira, amennyire Akiba munkásságának megértéséhez és méltatásához feltétlenül szükséges.

A Halácha

Haláchának nevezünk az írott Tanban (Mózes Ötkönyvében) expressis verbis ki nem fejezett minden zsidó köz- és magánjogi törvényt, vagy szabályrendeletet, tekintet nélkül arra, hogy az illető törvény vagy rendelet a Mózesből származtatott szóbeli Tanban (Hagyományban) gyökeredzik-e, vagy pedig a csak későbbi időkben és az élet különböző viszonyai között kifejlődött szokásjogból származott-e. Egyszóval: Halácha alatt a Mózes utáni zsidó törvények teljes komplexumát kell érteni. Minden Halácha, — keletkezésére vagy származására való tekin-

** מדרש vagy מדרה = tan, tanítás, tanulás.

tet nélkül, — ugyanolyan kötelező joghatállyal bír, mint maga az írott Tan, a Tóra.

A halachikus midrásnak (magyarazó jogtudomány) az első időkben csak az volt a feladata, hogy a meglévő törvényeket konstataálja, regisztrálja és alkalmazza. A kutató tevékenység legfőbb célja és irányelve az volt, hogy megállapítsa, vajjon melyik törvény, a praktikus élet milyen megnyilvánulására vagy eshetőségére vonatkozik, illetve fordítva is, hogy a praktikus életnek erre vagy arra a lehetőségére melyik jogszabályt kell alkalmazni. Ugyancsak a halachikus midras kezdeti feladata volt az is, hogy az írott Tanban előforduló látszólagos ellentmondások, vagy homályos vonatkozásokat eliminálja és magyarázza, ezeknek kiegyenlítéséből, vagy az írott Tan két, esetleg több törvényének exegetikus egybevetéséből újabb rendeleteket, törvényeket vonjanak le.

Későbbi időben a halachikus kutatás feladata egyre szélesebb körre bővült. Az érvényben levő jogszabályok regisztrálásánál észrevették, hogy a törvények egész sokasága van, olyan, amelynek semmiféle kapcsolata sincsen az írott Tanal, a Tórával. Ezek a jogszabályok eleinte csak szokások voltak; egy-egy ilyen népszokás aztán egyre általánosabbá vált, egyre jobban beidőződött a köztudatba, míg végre szokásjog lett belőle. Az ilyen érvényben levő szokásjognál nem is volt szükséges, hogy valamilyen kapcsolatban legyen a Tóra szövegével. Ha ki tudták róla mutatni, hogy ősrégi idők óta, vagy nemzedékek óta gyakorlatban van, akkor ez a szokásjog is törvényé, haláchává lett. A szokásjognak ez a konstataciója szintén a halachikus jogtudomány feladata volt.

Az elmondottakból következik tehát, hogy a zsidó jog két alapelemből tevődik össze.

Folytatása következik.

Nagyvár elbucsuztatta a törzö Alt

(Oradeamare-Nagy Kelet tudósítójától.)

szervezet váradai köretek között bucsuztató népszerű Ritka eseménye volt zsidóságának, mert neve hosszú évek óta vezérrel, minden ké mintegy varázsütés gyűlt egybe, pártáll Lloyd tágas hely utoljára láthassa Alt volt ott a szélsőség kezdve minden egy kat sem kihagyva. sorban Erdély M Altmann Sámuel ügyekben mindig figyelt, mint nagy adóját bucsuztatta.

Nem a külső k leztek e ritka tnn mann a terembe lé gada. Az ováció e a pártokivüliek ér képviselője emelke venciával vázolj magyarázatokkal f borította ki testi le pességeit és defini közti különbséget, mann szellemi muc kovits Bernát bi telített beszédben ját a cioni munká jon ki fogja Alt méltóképen pótlá

Lerner Eliezer, nim-társaság kik ezután és üdvözli ügyért harcoló vez az egész ünnepöl

Naszbaum Sám ortodox zsidó hitk az iskolaszék nevéb Sámuelnek. Ráth dalmi társaság nev elt. Héber nyelven héber beszéd nélkü mann munkássága mikép kell szolgál nek ügyét.

Dr. Bardo Im nek meleg bucsuz Ignác, a Keren Altmanntól, aki értette a dolgokat már semmi remény séges munkabázis ségesebb mizrachi találta a bajokból tesz Altmannek az mon Benedek jidd séget, jókedvet ho rikus bírálatával járt az idő, midőn rachi elnöke frapp Altmann Sámuel e

— Komoly pe mondotta. — Ko dolandó, vajjon he hogy mint kapitán biztos révbé jussal Am megnyugtath vésem, hogy mint kint a sok kifelé Nehéz munkát ke gyermekek is tud honunk. És hog higyjétek, hogy háboru alatt, hog ronglódtak, mig posta híjján arány érintkezni. A mi készülékei és meg szeségből is. T. bb szédét hallottam. fog kiforrni az a klacionistát, mizr

Felmentették az ajtoni bírógyilkosság vádlottait

A kolozsvári törvényszék bizonyítékok hiányában hozta meg ítéletét

(Cluj-Kolozsvár, március 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári harmadik számú Ujvárosi tanács előtt ma ismételten felelevenedtek a tragikus végű ajtoni bíró, Tordai Miklós titokzatos meggyilkolásának körülményei. Megírta annak idején az Uj Kelet, hogy a kolozsvári törvényszék néhány héttel ezelőtt Szurmurdúcán Vasile és Joan, Bükösi István és Joan, Fagadaru ajtoni lakosok bűnperét tárgyalta, akik, a vádirat szerint, 1920 október harmadikán este 6 és 7 óra között a községi korcsmából leánya esküvőjére siető Tordai Miklós községi bírót bosszúból meggyilkolták. Elsőrendű vádlottként Vasile Sumurdúcán szerepelt, aki a vizsgálóbíró előtt elhangzott tanuvallomások szerint az agrárreform végrehajtásából kifolyólag haragosa volt a becsületes, mindenki által szeretett bírónak és aki felbujtotta volna a másodrendű vádlottakat a gyilkosság végrehajtására.

A vértől borított bíróra elnök Ol Nicolae ajtoni legény akadt rá, aki félelmében elszaladt a tett színhelyétől. A gyanu így ráirányult, az 1921-ben megtartott tárgyaláson azonban a vád nem nyert bebizonyítást és így Ol Nicolae szabadlábra helyezték. Két évvel a gyilkosság után jelentkezett az ügyészségen Boros Márton ajtoni lakos, aki eskü alatt vallotta, hogy a gyilkosság estéjén, a tett színhelyétől nem messze látta összebujni Sumurdúcán Joan, Vasile Fagadaru és Bükösi ajtoni gazdákat. A nyomozás ezen nyomon indult meg újra és hosszas vizsgálat, ismételt kihallgatások után ezelőtt 3 héttel vonta felelősségre a kolozsvári törvényszék Boros Márton, valamint Hiritz Nastasia terhelő vallomása alapján az említett vádlottakat. A tárgyalás folytatását a védelem tanuinak beidézése céljából mára halasztotta.

A tárgyaló termet ma zsúfolásig megtöltötte Ajton község népe. Boros Márton megismételte vallomását, Hiritz Nastasia pedig erősítette, hogy a gyilkosság éjszakáján Vasile Sumurdúcán az ő kerületén lopózott át husánggal a kezében és kérdéseire rendkívül ingerült, titokzatos választ adott. A védelem tanu azonban eskü alatt igazolták, hogy a vádlottak a kérdéses időben családjuk körében tartózkodtak és a vádlottak is egyhangulag tagadták a terhékre rótt bűncselekményt. Ilea dr. ügyész egyórási vádbeszédében igyekezett a tanuvallomásokból az egységes, bizonyító vádat kialakítani. Hivatkozott a Sumurdúcán-család büntetett előéletére és az összes vádlottakat szándékos emberölés bűntettével vádolva meg, a 287. paragrafus alapján kérte életfogytiglani kényszermunkára való elítélésüket.

A védelem képviselői: dr. Weiss Jenő és dr. Ion C. Pop hangsúlyozták, hogy a vád csak feltételekre alapul, mert pozitív bizonyíték nem támasztja alá annak valódiságát. Hiányzik a bizonyítékokból perrendtartási erejük és a terhelő tanuvallomásokkal szembeállítják azokat, amelyek a vádlottak alibijét igazolják az eskü erejével.

A vád és védőbeszéd elhangzása után a bíróság visszavonult és közel egyórás tanácskozás után hirdette ki az ítéletét. A bíróság a vádlottakat a vád és annak következményei alól felmentette. Az ítélet indokolásában kimondotta a bíróság, hogy a különösen Sumurdúcán Vasile terhelő vallomások ellenére sem tisztázódott és nem kristályosodott ki évek hosszú sora folyamán a vád és a gyilkosság előzményeit, körülményeit ma is a titokzatos homálya fedi. Miután sem a vizsgálat, sem a tárgyalás során nem merült fel olyan momentum, amely a vádlottak bűnösségét minden kétséget kizáróan bizonyítaná a vádat, a bíróság kénytelen felmentő verdiktet hozni a pörben.

Az ügyész felelőbészést jelentett be az ítélet ellen.

"DURA"
BATERIE

Max Nordau özvegye elmondja az Uj Keletnek,

hogy Nordau miért vonult vissza élete végén a cionista munkától. Érdekes intimítások a nagy cionista vezér életéből. Amikor az osztrák miniszterelnök Herzltől kért politikai tanácsokat. Az özvegy elkíséri Nordau hamvait Tel-Avivba

Április 27-én indítják el Párisból a Max Nordau hamvait tartalmazó korszót Palesztina felé. Nordau földi maradványait felesége és leánya is elkísérik Tel-Avivba, ahol örök nyugalomra helyezik. Ebből az alkalomból párisi munkatársunk felkereste Nordau özvegyét és a vele folytatott nagyérdékű beszélgetést cikkében ismerteti.

Páris, márc. 13. Egy szelleméről közismert francia író Páris kilencedik kerületét a kokottak és a zsidók kerületének nevezi. Bármilyen furcsán hangozzék is ez, meg kell adni, hogy a megállapítás találó: furcsa módon az Opera háta mögött a rue Lafayette-en és környékén van a legtöbb zsidó kereskedő üzlete és ott kezdődik a Montmartre azon része, amelyet minden külföldi becsületbeli kötelességének tart bebarangolni: a Folies-Bergère, a Casino de Paris, a nagy mulatóhelyek. Az ellentétet talán jobban nem is lehet ábrázolni, amit azzal a ténnyel, hogy a rue Labruyère-nak, ahol Franciaország országos főrabijja, Isráél Lévy lakik, ahol az Alliance Israélite Universelle irodái vannak, — közvetlen közelében van a Place Pigalle, amely középpontja az éjszakai Párisnak.

Ennek a kerületnek egyik kis utcája, a rue Henner, amely bizonytalán kevésbé világhírű, mint a Place Pigalle, vagy az Avenue Clichy, a világ zsidósága számára legalább olyan érdekességgel rendelkezik: ott lakott Max Nordau és ott lakik a családja még ma is. Egy régi ház ötödik emeletére kell felkúszni, amíg madame Anna Max-Nordau (francia szokás szerint férje egész nevét használja családnévként) lakásába bejut az ember.

Ahol Nordau lakott

Bevezetnek egy könyvekkel zsúfolt, ódszagú szobába: Max Nordau dolgozószobája. Semmi új nincs ebben a szobában, olyannyira régi, amelyet mára lehet ma már találni. Csak az asztalon egy kis hardható írógép és néhány újabbkeletű arckép árnyja el, hogy nem 1880-ban vagyunk. (Az új arcképek: Max Nordau festő-leánya, Maxa, akinek arca ritka erős sémita jellegű, Pierre Paraf, Nordau veje, író, a lakásügyi államtitkár kabinetfőnöke, maga is lelkes cionista.) Ezenkívül minden régi: az íróasztal fölött a képek, Nordau különböző életkorából, egy nagyon finom, szőke, szép nő ábrázoló olajfestmény. Egy vitrinben Nordau halotti maszkja, régi héber pénzérmék...

— Bonjour, Monsieur, — hallom most hirtelen a háttam mögött: nézelődésemben észre sem vettem, hogy bejött egy teljesen ősz, de még sudártermetű hölgy. Ráismerek, az olajfestmény eredeti, Madame Nordau.

Elmondom neki, hogy egy Erdélyben megjelenő magyar nyelvű cionista napilap rézéről jövök és...

— Comment? Est-ce possible? Hogyan? Hát ez lehetséges? szakít felbe, — hogy magyar nyelven cionista napilap jelenjék meg? Mikor a férjem a magyarországi zsidóüldözések kezdetén azt mondta, hogy ugylátzik a magyarországi zsidóknak ez nem elég figyelmeztetés! — És azon veszem magam észre, hogy a szerepek kissé felcserélődtek, nem én kérdezem a madame Nordau, hanem ő engem. Mindent tudni akar az erdélyi zsidók csodálatos megtéréséről is — mindent el kell mondanom. Csak nagynehezen tudom az első kérdést elcsúzni:

Az elszáradt ág

— Max Nordau magyarországi zsidónak tekintette magát? Jobban fájt neki a magyarországi zsidóság köynye, amint fájt volna neki, természetesen, a dán zsidóké?

— Nem, ezt nem mondhatnám. Hogyan is kívánhatja, hogy egy spanyol származású, Porosz-lengyelországban született ember, azért, mert véletlenül huszonhárom éves koráig Budapesten lakott, magyar zsidónak érezze magát. Én a házasság alkalmával tudtam meg, hogy magyar állampolgár leszek. Tudom, hogy egyidőben élénkebben foglalkozott a magyarországi zsidóság helyzetével, talán 1907 körül. De utóbbi időben csak általános cionista politikával foglalkozott.

— Mely volt élete utolsó éveinek cionista tevékenysége?

— Természetesen aktív módon nem vehetett részt a Palesztinamandátumért, a Sanramóért folytatott kampányban, minthogy Spanyolországban

voltunk, de a Láboru után közvetlenül Londonban tartózkodott, ahol népgyűléseket rendezett, amelyekben követelte az antanttól a zsidóság háborús teljesítményeinek megfelelő rekompenzációt. 1920-ban a londoni Albert Hallban egy népgyűlésen a következőképp összegezte a helyzetet: „a háboruban a szövetségesek úgy vélték, hogy a zsidóság értékes szolgálatokat tehet nekik: felszólították a zsidóságot a csatlakozásra. Ez, jóhiszeműen nem szabott feltételeket, annak, ahinek kés volt a torzán, eléget tett a felszólításnak Ennek az eredménye megszállt Palesztina meghódításakor, a gallipoli ütközetekkor, Amerika hadbalépésén, mely utóbbi biztosította az antantnak a győzelmet. Most már túl vannak a szövetségesek a súlyos helyzeten. „most már követelhetjük is a rekompenzációt. És követeljük is...“ Ezután a beszéd után Weizmann és Szokolov tábora azt kiáltotta Nordaura, hogy áruló, mert követelőző hangjával veszélyeztette mindazt a pozíciót, amelyet „a két cionista diplomata“ éppen diplomáciai munkásságával biztosított.

Nordau a revizionista

— Eszerint tehát Nordau a mostani és akkori vezetőség ellenzékébe tartozott?

— Jól vigyázzunk a kifejezésre: ellenzéki volt és ezt a lehető legnyitabban megmondta, de nem csinált obstrukciót.

— És a mai cionista pártok közül melyik az, amelyik a legközelebb áll Nordauhoz?

— Etre egészen precízén válaszolhatok: a Jabotinszky féle revizionista part. A Jabotinszky-féle program teljesen megfelel a Herzl és Nordau cionizmusának, természetesen a zsidó hadsereg elvének hangsúlyozása nélkül, mert ez a légió lehet esetleg egyszer szükségszerűség, de nem szabad programpontra lennie. Férjem egyébként Jabotinszkyre vonatkozólag kifejezésre is juttatta ezt a véleményét. Amikor Jabotinszky az akkori börtönbe volt zárva, Nordau egy londoni népgyűlésen tiltakozott az ellen, hogy a „tisztá cionizmus“ ezen képviselőjét az angolok fogva tartásák és ezt a ténnyt nem Jabotinszky, hanem a cionizmus sérelmének mondotta. A beszédnek volt is hatása: pár nappal rá Jabotinszkyt szabadon bocsátották.

— Weizmannal való ellentétének mik voltak az okai?

— A cionista program megvalósítására vonatkozólag Herzllal együtt (mint most Jabotinszky is) a politikai módszert tartotta feltétlenül szükségesnek. Nem mintha a kolonizáció ellen lett volna, (ki lehet ép ésszel a kolonizáció ellen?), hanem követelte a kincstári földeket a zsidó kolonizáció számára, követelte a cionisták számára a bevándorlás intézését, nem pedig angol kapitányok számára.

— És ragyogós asszony, ahinek cionista tevékenysége és gondolkozása közismert, osztja-e ezt a felfogást?

— Hogyne. De nézze, meg lehet érteni a dolgok mai állását. A Herzl és Nordau féle politikai cionizmus titka: mindketten újságírók, sőt politikai újságírók, betekintést nyertek nagy államok politikájának intézésébe, ismerik azok politikai módszereit. (Biztosan tudja, hogy Herzlhez gyakran fordultak osztrák miniszterelnökök politikai tanácsokért, szolgálatokért.) A maiak, minden kiválóságuk mellett is, nem egy már létező államban jártak politikai iskolába. De azért, mintha most javulna a politikai cionizmus helyzete.

Franciaországban is éléd a zsidóság

— És minek lehet tudni, hogy Franciaországban olyan kevés a talaja a cionizmusnak? Hiszen biztosan tudja nagyságos asszony, hogy a francia cionista szervezet évek óta csak papíron létezik.

— Ez sajnos igaz, de az oka nem új történet. A francia zsidóság alszázvántól, félelemtől és... közömbösségből sohasem volt cionista. Sőt, mintha most, amióta Doumergue elnök, Justin Godart, Herriot, Charles Gide stb. érdeklődnek a cionizmus iránt, mintha a zsidók is inkább érdeklődnének, — sőt még a rabbi is. Azoknak a külföldi, vagy bevándorolt zsidóknak, akiknek azelőtt volt itt cionista szervezetük, a férjem volt az összefogó a bronce. Amióta ő nincs, szétpattant az a bronce (szinte hallani egy tompa pattanást, ahogy mondja: le cerceau a sauté), azóta veszekeszknek a franciaországi cionisták egymás között.

— Nagyságos tevékenysége?

— Bizony, nem de nem is fejthet cionista nők egyike minden. A leány Amerikában van. festményeiből, nagadás-tornát kezdte, majd beszél és az ottam épp egy sűrűben nagy sikere

— És Max való átvitele men

— Ez teljesen körte a beleegye Tel-Avivba való átvainak. És, ha már hogy odakerüljön hogy halálában szeretne már abba zsidó utca, nincs mert minden negyön haza és április elkísérjük és Avivban. Herzl a családja tagadt nek a hamvai, ak talán rövidesen szeretné ezt.

...És megint sang tiszteletére „bírályni“ zajos, tak fel zenével, a örök, a diákok és örvendett, neveté nyilallott: ne legyen utca legyen az, ne legyen zsidó... És Nordaut...

Uta

Január elsőjén Eddig ötvenkett

(Newyork, n. sítójától.) Néhány lapok tele voltak mert fizikusnak vével, amely nem mint azt, hogy felt rakéta löjje hogy a rakéta e port vizz magá gépfegyvereknél, sítja a rakéta s tervét annak idegesnek tartották másután közölt turákat a Hol megnyilvánuló professzor tudor a Smidtsongjan in ben fizikai al rárzni nem a bizottság ült ös tásait feltlvisgá volt elismerni megbízhatóságát

A gonyolódó dard professzor januárjában kil két egy többre hez fog hasonlít lesz megtöltve egyenesen és fol a megadott irány amelyben azokat elhelyezni, akik

Az amerikai dard professzor pott ajánlatot a már ott tartunk torpedó üldhelye nem Európából a világűrben me utat. A tizenny jelentkeztek, kil olasz, egy holland mézetesen leg mindkét nemből két csillagász,

életnek, munkától ak miniszter- ait Tel-Avivba

enül Londonban
endezett, amelye
ság háborus tel-
záció. 1920 ban
nyúlésen a követ-
a háboruban a
zsidóság értékes
tták a zsidóságot
nem szabott fel-
a törzén, eleget
eredménye meg-
a gallipoli út-
mely utóbbi biz-
Most már tal-
elyzetén. „most
ciót. És köve-
ura, hogy áruló,
ztette mindazt a
diplomata“ éppen
ott.

a revizionista ostani és akkori

e: ellenzéki volt
mondta, de nem
közül melyik az,
sz?
volhatok: a Ja-
A Jabotinsky.
Herzl és Nordau
rt hadsereg el-
dte ez a légio le-
de nem szabad
egyébként Jabo-
is juttatta ezt a
akkori történte
égyülésen tilta-
cionizmus“ ezen
ak és ezt a tény-
mus sérelmének
ása: pár nappal
ak.

k mik voltak az
csítására vonat-
Jabotinsky is),
enül szükséges-
llen lett volna,
len?), hanem kö-
sidó kolonizáció
ára a bevándor-
ltányok számára.
nek cionista ta-
ert, osztja-e ezt

et érteni a dol-
u féle politikai
gírók, sőt poli-
egy államok
k politikai mód-
erhez gyakran
k politikai ta-
minden kiváló-
létező államban
t, mintba most
ete.

éled a zsidóság
hogy Francia-
a cionizmusnak?
sszony, hogy a
a csak papiron

nem új tüne-
entől, fálelemtől
t cionista. Sőt,
e elnök, Justin
éredklődnek a
s inkább érdek-
Azoknak a kül-
tiknek azelőtt volt
olt az összefogó
tant az abroncs
t, ahogy, mondja:
sznek a francia-

— Nagyságos asszonynak mi most a cionista
terékenysége?
— Bizony, nem fejték ki ilyen tevékenységet,
de nem is fejtheték ki. Részt veszek a francia
cionista nők egyesületének munkájában, de ez az én
minden. A leányom helyettem is dolgozik: jelenleg
Amerikában van. Newyorkban kiállítás rendezett a
festményeiből, nagyon szép sikerrel. Azután elő-
adás-trétt kezdett Amerika városaiban. Az apjáról
beszél és az ő cionista programjáról. Ma kap-
tam épp egy sürgőnyt, hogy a kanadai Montreal-
ban nagy sikere volt, épp úgy, mint mindenütt.

Nordau utolsó utja

— És Max Nordau hamvainak Palesztinába
való átvitele mennyiben biztos?

— Ez teljesen biztos: Tel-Aviv városi tanácsa
kérte a beleegyezésünket a Palesztinába, illetőleg
Tel-Avivba való átviteléhez boldogult férjem ham-
vainak. És ha már nem tehetjük neki lehetővé életében,
hogy elkerüljön, csak beleegyezésünket adhatjuk,
hogy halálában ott nyugodjék. Mindig mondta, hogy
szeretne már abban a városban lenni, ahol nincs
zsidó utca, nincs zsidó negyed, mert minden utca,
mert minden negyed az. A leányom április 22 én
jön haza és április 27-én utnak indulunk. Mert mi
is elkísérjük és ott is maradunk pár hétre Tel-
Avivban. Herzl hamvait is át akarta vinni, de a
a családja tagadta meg a beleegyezést. Marmorek-
nek a hamvait aki férjem nagy fegyvertársa volt,
talan rövidesen átkerülne: az ő családja egyenesen
szeretné ezt.

— És megint kint voltam az utcán, ahol a far-
ang tiszteletére Páris busz kerületének választott
„királynő“ zajos, nevető karneváli menetben vonul-
tak fel zenével, a köztársasági gárdával, a rend-
őrök, a diákok és a tömeg kíséretében. Minderki
örvendett, nevetett, mókázott, de rajtam csak é-
nyilallott: ne legyen zsidó utca, hanem minden
utca legyen az, ne legyen ghetto, hanem a város
legyen zsidó... És megértettem, azt hiszem, Max
Nordau...
Fischer Ernő.

Utazás a Holdba

Január elsőjén kilövik Goddard Hold-rakétáját.
Eddig ötvenketten jelentkeztek a világűrbe való
expedícióra

Newyork, március 18. Az Uj Kelet tudó-
sági lapja. Néhány hónappal ezelőt az amerikai
lapok tele voltak Goddard professzornak, az is-
mert fizikusnak egy szenzációs érdekes ter-
vvel, amely nem tűzött ki kevesebbet célul,
mint azt, hogy a Hold felé egy emberekkel
töltött rakétát lövjen ki. A tudós úgy gondolta,
hogy a rakéta egy megfelelő mennyiségű lö-
port vízzel magával, amely éppen úgy, mint a
gépjárműknél, fokozatosan ég el és állandó
sítja a rakéta sebességét. Goddard professzor
tervét annak idején egészen naivnak és nevése-
gesnek tartották és az amerikai vicclapok egy-
másután közölték a legkülönbözőbb karika-
turákat a Hold-utazásról. Hogy az ellene
megnyilvánuló hangulatot kiparirozza, Goddard
professzor tudományos értekezést tett közzé
a Smidsonjan intézet szak-közönyében, amely-
ben fizikai alapon igyekezett megmagya-
rázni nem mindennapi kísérletét. Egy
bizottság ült össze, amely Goddard megállapí-
tásait felülvizsgálta és ez a bizottság kénytelen
volt elismerni a Goddard féle terv abszolút
megbízhatóságát.

A gúnyolódók egyszerre elnémultak, God-
dard professzor pedig bejelentette, hogy 1927
Januárjában kilövi az első rakétát. Ez a ra-
kéta egy többrétegű hatalmas torpedóvédék-
hez fog hasonlítani, amely alól puskaporral
lesz megtöltve és amely a kilövés után nyil-
egyenesen és folyton fokozódó sebességgel halad
a megadott irány felé. A torpedóban ülések lesznek,
amelyben azokat a bátor vállalkozókat fogják
elhelyezni, akik fel akarnak repülni a holdba.

Az amerikai lapok jelentései szerint God-
dard professzor eddig ötvenkét embertől ka-
pott ajánlatot a holdba való repülésre és ma-
r már ott tartunk, hogy valószínűleg harc folyik a
torpedó ülőhelyeiért. Nemcsak Amerikából, ha-
nem Európából is számosan jelentkeztek, akik
a világűrben meg akarják tenni ezt a kalandos
utat. A tízennyolc európai között, akik eddig
jelentkeztek, kilenc angol, négy francia, egy
olasz, egy hollandiai és egy osztrák van. Ter-
mészetesen legtöbbször fiatalok, mégpedig
mindkét nemből. Van közöttük hat mérnök,
két csillagász, egy orvos és egy bankár. Egy

hetvenéves nyugalmazott tanító is jelentkezett.
„Az életem — írja ez az agg ember — már
amugyis vége felé közeledik, legalább hadd
áldozzam fel magamat egy magasrendű eszméért.“
A legérdekesebb azonban kétségtelenül két
fiatal amerikai leánynak a levele, amelyben a
világűrben való utazási hajlandóságukat beje-
lentik. Az egyik, egy newyorki kereskedő
leánya, azt közli Goddard professzorral, hogy
ő életunt, mert szülei nem akarták hozzáadni
ahoz a fiatalemberhez, akit szeretett. Ennek
következtében elhatározta, hogy öngyilkos lesz.
Mint hogy pedig az élettől való megváltás leg-

kellemebb módjának Goddard rakétáját tartja,
hajlandó kilövetni magát. A másik levelet egy
fiatal amerikai színésznő írta, aki azért akar
résztvenni ebben a rendkívüli expedícióban,
mert még sehol sem szerződötték és reméli,
hogy kalandos vállalkozásával feltűnik és ma-
gára irányítja az igazgatók figyelmét.
Utókon tehát nem fog mulni a dolog.
Meg kell várunk, hogy Goddard torpedója
mikor repül ki a világűrbe. Januárban min-
denesetre el fog dölni, hogy Goddard képes-e
meghódítani a világűr, vagy nem egyéb-e egy
amerikai reklámhósnél.

A magyarság a liberálisokkal, a zsidósággal az ellenzékkel indul Nagyváradon a választási harcba

Az önálló magyar lista kullisszatitkai. Befejezésükhöz közelednek a listák
összeállítására megindított tárgyalások

(Oradea-Mare-Nagyvárad, március 18. Az
Uj Kelet tudósítójától.) A választási helyzet
képe ma már kezd teljesen kialakulni. A küz-
delemben a mostani választásnál ugyanazzal a
csoportosulással indulnak a pártok, mint az
előbbinél. Vagyis a Magyar Párt ismét a libe-
ralisokkal szövetkezve veszi fel a harcot, míg
az egyesült ellenzék a zsidó blokkal és a mun-
kássággal megy a küzdelemben. A Magyar Párt-
nak ama határozatáról, hogy önálló magyar
listával indul neki a választásnak, már az első
pillanatban nyilvánvaló volt, hogy

ez csupán szebb formába burkolása és el-
kendőzése a liberális-magyar kollabo-
rációnak

amely éppen a legutóbbi választások során
annyira kompromittálva lett, hogy a Magyar
Párt joggal tarthat tőle, hogy a liberálisokkal
való nyílt szövetkezés a magyar választótöme-
geket teljesen az ellenzék karjaiba kergetné.
Ezért kellett a liberálisokkal való együttmű-
ködést az „önálló magyar lista“ tetszetősebb
kötőszóba öltöztetni.

Ami az ellenzéki táborról illeti, a szövetke-
zett ellenzéki csoportok között a legteljesebb
összhang uralkodik és biztosra veszik, hogy az
ellenzéki lista ez alkalommal a multkorinál sok-
kal fölünyesebben és könnyebben fog győzni.
Az öntudatos váradai zsidóság komoly fegyel-
mezettséggel készül fel a választásokra és biz-
tosra veszik, hogy a nemzeti zsidóság zárt és
megbontathatlan sorokban fog felvonulni, an-
nál is inkább, mert az ellenzéki listán a nagy-
váradai zsidóság legulyosabb elemei fognak
szerepelni, még pedig a zsidóságot megillető
számban. A lista összeállításánál különös gon-
dot fordítanak arra, hogy

a listán csak olyanok szerepeljenek,
akik valóban a zsidó választó tömegek
érdekeit és benső érzelmeit képviselik.

Az erre irányuló tárgyalásokat a zsidóság ré-
széről dr. Bárdos Imre, a Zsidó Nemzeti Szö-
vetség nagyváradai csoportjának elnöke foly-
tatja az ellenzéki pártok vezetőivel. A tárgya-
lások már befejezésükhöz közelednek s e pill-
anatban csupán jelentéktelen numerikus diffé-
renciák vannak a tárgyalófelek között. Biztosra
vesszük, hogy az egyesült ellenzék többi cso-
portjai kelőképpen tudják méltányolni azt a
döntő segítséget, amelyet a zsidóság támoga-
tása az ellenzéki lista számára jelent és tudják
azt is, hogy

erre a segítségre annál fokozottabb mér-
tékben lehet számítani, minél inkább fogja
a zsidóság az ellenzéki listán szereplő
zsidók egyénisége és főként száma révén
saját érdekeit megvédelmezve látni

A választási előkészületekről egyébként még
a következőket jelentik nekünk Nagyváradról:
A Magyar Párt nagyváradai helyiségeiben
tegnap este nagy izgalom uralkodott. Az egyik
teremben a propaganda-bizottság tartott ülést
dr. Adorján Emil elnöke alatt és az agitáció
széle a választás szervezését és az agitáció
részleteit. A másik teremben a párt megbizot-
tai tárgyaltak a román pártok kiküldöttjeivel.
Ezen a megbeszélésen Szabó Károly, dr. Mos-
kovits József, dr. Czeglédi Miklós és dr. Kocz-
Jenő vettek részt. A liberális párt részéről
megjelent Negulescu ezredes és Chirvai képví-
selő. A liberálisok megismételték azt a kíván-
ságukat, hogy a Magyar Párt tartsa fenn a pak-
tumot. A Magyar Párt vezetői kijelentették, hogy

a kolozsvári központ szabadkezett adott a nagy-
váradai tagozatnak és a Magyar Párt választá-
sán ezen az alapon önálló lista mellett dön-
tött. A társadalmi megértés kedvéért mindazonál-
tal hajlandók tiz helyet átengedni a román közéleti
férfiaknak. Arra az esetre, ha az ellenzéki pártok
nem fogadják el a Magyar Párt ajánlatát, hat
hely áll a liberális párthoz tartozó urak ren-
delkezésére. Negulescu ezredes kijelentette, hogy
a liberális párt ez esetben mint párt nem vesz
részt a listán, de tagjainak megengedi, hogy
tetszésük szerint döntsének, hogy jelöltetik-e
magukat, vagy sem.

Ezután vita indult meg arról, hogy ha az
önálló magyar listán csupán hat román foglal
helyet, legalább két román jelölt legyen az
első hat jelölt között. Szabó Károly alelnök
kijelentette, hogy ő a maga helyét szívesen
átengedi. E tekintetben tehát a helyzet való-
színűleg úgy fog alakulni, hogy az első hat
jelölt között dr. Bucico Coriolan polgármester
és Negulescu ezredes fognak szerepelni. A lista-
vezető Kocsán János a Magyar Párt elnöke lett.

A liberálisok távozása után dr. Egri Ger-
gely a nemzeti párt és Mavrodin professzor a
parasztpárt képviselőiben olvasták fel nyilat-
kozataikat. A parasztpárt kiküldötte kifejtette,
hogy a Magyar Párt ajánlatának elfogadása az
ellenzéki blokk felborulására vezetne. Dr. Czeg-
lédi Miklós hangoztatta, hogy a Magyar Párt
nem egyezhetik bele abba, hogy őt az egyik
román párt a másik ellen kijátsza.

Az ellenzéki pártok körében a leghevesebb
agitáció folyik. Tárgyalások folynak olyan
irányban, hogy az ellenzék listájára több ma-
gyar urat vesznek fel, azonkívül kereskedőket
és iparosokat is. Ma délután érkeztek meg kü-
lönben Bukarestből dr. Lázár Aurél, a listák
végleges összeállítására.

A községi választások körüli izgalmat ma
tetőzte az, hogy a román nemzeti párt meg-
bizásbóli Bleda László dr., a közigazgatási bi-
ráskodási törvény alapján felfolyamodást inté-
zett a belügyminiszterhez azon határozat ellen,
amellyel az első községi választási eredményt
megsemmisítette. Az említett törvény ugyanis,
amely pár hónap óta lépett életbe, módot ad
arra, hogy hatósági intézkedések orvoslását első-
fokon az ítélőtáblától, másodfokon pedig a
semmitőszéktől kérjék az érdekeltek. Bleda
dr. már elkészült a feltolyamodással és azt a
közeli napokban leküldik Bukarestbe.

ארטה. כשר

PENSIO

Szovátán.

Szovátá fűrdőn június 1-én, az István-szá 14-
val szemben, a fűrdőn épült villában szigo-
ruan orth., a legkényesebb igényeket is bi-
elégítő uri pensio nyílik. Jelentkezéseket el-
fogad, felvilágosítással szolgál

Dr. Krausz Józsefné főrabbiné

Diciosanma-tin.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemesek érdekeit és háttérrel zsidóság napilapja
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a legfrissebb kiadásból lehet rendelni.

Az Uj Kelet fiókiadóhivatalai és szerkesztőségei:

Aradon: Horváth János Löbl Hirlapiroda, Str. Romanului 2. (Zrinyi-u.)

Oradea-Mare-Nagyváradon: Blum Zsigmond, Str. Aurel Vlaicu 51., vagy Ezredsvi emléktér 2. (Ernyőház.)

Sighetul-Marmatiei-Máramaroszigeten: Fried Miksa, Zsidó Nemzeti Szövetség.

Timisoara Temesváron: Strausz Béla, Zsidó Nemzeti Szövetség I. Mercy u. 2.

A mai naptár

— Marosvásárhelyen is megalakul a zsidó klsegszintenciók bankja. Tudósítónk jelenti: Marosvásárhely zsidósága körében erős mozgalom indult meg a zsidó kisemberek gazdasági helyzetének megjavítására. Ennek praktikus keretétől vittele érdekében vasárnap délelőtt 11 órakor értekezlet lesz a Baross Gábor-utcai zsidó iskolában. Az értekezlet, amely iránt városszerte és a környéken is osztatlan érdeklődés nyilvánul meg előreláthatólag ki fogja mondani a Hitelintézet megalakítását.

— II. Miklós volt orosz cár Szibériában, a fia Indiában él? Rómából jelentik: Mária nagyhercegnő, aki Rómában tartózkodik, közzétette többéves kutatásainak eredményét, amelyek szerint II. Miklós cár nem halt meg, hanem egy szibériai kolostorban van elrejtve. Állítólag Nikolaj Nikolajevics nagyherceg 1924 márciusában kapott egy levelet a cártól. A cárevics a hír szerint egy hindu maharadzsza vendégszeretét élvezte.

— Budapesten élénkült az üzleti forgalom. Budapestről jelentik: Az utóbbi napokban kissé meglétkált az üzleti forgalom, ami nyilván összefüggésben van a közeledő húsvéti ünnepekkel. A közönség vásárolni kezd, egyelőre igen szerény arányokban, de a kereskedők mégis pénzhez jutnak. Ennek tulajdonítható, hogy egy kis szelcsend támadt a kényszerezési fronton, ami arról örvendesebb, mert az új rendelet életbeléptetése után tömeges bejelentésekre számítottak.

— Ujból tárgyalják Léderer Gusztávné perét. Budapestről jelentik: Léderer Gusztávné, a gyilkos cserdörfőhadnagy feleségének ügyét szerdán tárgyalta a budapesti Kuria. Elsőfokon a bíróság kötéltali halálra ítélte, második fokon életfogytiglani fegyházra. A Kuria megsemmisítette a Tábla ítéletét és azt új ítélethozatalra utasította. A Kuria az indoklásban szokatlanul erős kritikát gyakorol a táblai ítélet fölött. Azt mondja a táblai ítéletről, hogy áthatolhatatlan homály fedi s emiatt a Kuria nem tudja tisztán látni a tényállást.

— A szatmári pénzügyigazgatóság Nagy bányán tartja az adótárgyalásokat. Szatmárról jelentik: Szatmármegye székhelyének Nagy bányára való áthelyezésével kapcsolatban a furcsa beosztások egész légiója következett be. Ezek közé sorozható az is, hogy míg a pénzügyigazgatóság még teljes egészében Nagy károlyban van, az adótárgyalásra a szatmári orvosok, ügyvédek és részvénytársaságok Nagy bányára lettek idézve. Vagyis a kivetőbizottság Nagy károlyból Szatmáron keresztül Nagy bányára utazott, hogy a szatmári orvosi, ügy-

Koncentrált ellenzéki támadás Goga ellen a kamara mai ülésén

A néppárt megválasztotta jelöltjeit az egyesült ellenzékkel és azután a liberálisokhoz pártolt. Macovescu képviselő elmondja, hogy miért voltak Piatra Neamtzban zsidóellenes tüntetések

(Bucuresti-Bukarest, március 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara ülése ma rendkívül izgalmas lefolyást vett. Lepadatu betérjesszette a színházi törvényjavaslatot a módosításokkal együtt. Napirend előtt Sándor József szövevényes a szitágyosmlyói katolikus gimnázium ügyét, majd interpellációt intéz a külügyminiszterhez, hogy a rifkabilok frontján 71 erdélyi román és magyar esett hadifogságba a rifkákhoz. Kéri, tegye meg érdekükben a szűk séges lépéseket. Duca válaszában megígéri, hogy tanulmányozni fogja a kérdést és inter-venálni fog.

Goga megy a szónoki emelvényre, hogy szóvá tegye azokat a támadásokat, amik Condescu avarescanust érték a fővárosi tanács tegnapi alakuló ülésén. Szavait azonban nem lehet hallani. Az ellenzék fűlsiketítő lármát csap. „Árulók, gazemberek” és ehhez hasonló szavak röpködnek a levegőben. A liberálisok védelmébe veszik Gogát és a két tábor már-már ökölharcba kezd, de az elnök közbelép, felfüggeszti az ülést és 10 perces szünetet rendel el.

Az újramegnyitás után Goga ki akarja fejteni, hogy miért lépett ki a néppárt az egyesült ellenzéki blokkból. Vajda polemizál vele, majd Madgearu ismerteti azokat a tárgyalásokat, amiket Gogával és Petrovicival folytatott a községi választások előtt. Sajnája, hogy a néppártot árulónak bélyegezték. Ez a kifejezés nem elegendő annak a jellemtelen cselekedetnek a megnevezéséhez, amelyet az avarescanusok csináltak. Megválasztatják magukat az egyesült ellenzék útján és akkor a liberálisok-

védi kar, stb. a távoli Nagy bányán jelenjenek meg nagy idővesztés és pénzállozat árán. Ezt nevezik a közigazgatás egyszerűítésének.

— Negyedmillió dollárt fizet a szovjet Marx szobrának. Moszkvából jelentik: A szovjetek kiháltásának legközelebbi évfordulóján fogják leleplezni Karl Marx legelső szobrát Moszkva egyik főterén. A szobor bronzból készül hatvan láb magasságban és költségeik egy negyedmillió dollárt irányoztak elő. A szobor mintázásával egy fiatal szobrászt, Aljosevot bízták meg.

— Rendőrkrutyákkal őriztetik a német vasutakat a rablók ellen. Strassburgból jelentik: Tekintettel a Németországban utóbbi időben nagyon gyakori vonatrablásokra, a német vasutigazgatóság elhatározta, hogy a vonatokat podgyászkozóját rendőrkrutyákkal fogja őriztetni. Ilyen rendőrkrutyák természetesen csak a nagy vonalakon, mégpedig a gyorsvonatokon lesznek.

— Árvizek Csehországban. Prágából jelentik: A hirtelen hóolvadás és szakadatlan esőzés következtében az Isér folyó kiáradt medréből és Tarnau és Jungbunzlau között ériási területet teljesen elöntött. A kár már eddig sok millió cseh koronára rug. Különösen nagy pusztítást végzett a vízár Münchenberg és Eisenbrod mellett A vasuti közlekedés ezen a vonalon teljesen megakadt.

— Százezer zsidó lakosa van Moszkvának. Moszkvából jelentik: Az orosz kommunista párt zsidó szekciója megállapította, hogy Moszkvában 100.000 zsidó vallású lakos él, akiknek nagy része kereskedelemmel és iparral foglalkozik. A Moszkvai kormányzásban összesen 96.000 zsidó hivatalnok van állásban. A népjóléti alaplól 10 ezer zsidóval egyenlő részesül Moszkvában támogatásban.

— A kolozsvári zsidó nőegylet gyermekdelutánja. A kolozsvári zsidó nőegylet március 21-én délután 5 órakor tartja meg a Newyork nagytermében gyermekdelutánját, amely rendkívül nívónak ígérkezik. Ezt este kilenc óra kor táncal kapcsolatos teastély követi.

hoz csatlakoznak.

Tatarescu is közbeszó és vitába száll Maniuvál, majd kéri, hogy fejezzék be a választójogi javaslat vitáját. Mirto leinti Tatarescut és kéri, hogy válaszoljon az interpellációkra, ne beszéljen más kérdésekről. Ismét zaj keletkezik, Spineanu sértő kifejezést használ és emiatt fegyelmi elé utalják. Heves diszkusszió támad Tatarescu és Pan Halippa között.

Macovescu parasztpárti a piatra neamtui választást teszi szóvá. Ismerteti, hogy amikor a kormány megtudta azt, hogy a zsidók az ellenzék mellett szavaznak a községi választásoknál, ügynökei útján tüntetést rendezett az ottani zsidók ellen.

Vajda ismerteti ezután az igazi városi autonómia lényegét, majd tiltakozik Tatarescu kijelentései ellen, hogy a nemzeti párt a bolsevikiekkel szövetségbe lépne, az ilyen lehetetlen állítás csak az országot kompromittálja. Az ország pedig az összes románoké és nem a liberálisoké. Az egyesült ellenzék a progresszív elveket vallja, de nem a kommunizmust.

Az ülés este 7 órakor ért véget.

A szenátus mai ülésén Lepadatu betérjesszette az angol-román háborús adósságokról szóló egyezményt, amelyet a szenátus megszavazott, illetve ratifikált.

Áttérnek a napirendre és betérjesszítik azt a módosítást, amely kimondja, hogy azok a könyvelők, akik nem lettek fölvéve annak idején a könyvelő-testületbe, ezután megállapítandó újabb terminus alatt felvehetőek.

— Feljelentés egy álhírlapíró ellen. Rosenzweig Móric temesvári illetőségű lakos, az „Infratirea Poporului” akvizitőrje, különböző egyénektől nagyobb összegeket vett fel, amerikai utlevél és vízum kijárása miatt. Így Nagy Józseftől 31.000 lejt, Miklós Györgytől 70 dollárt és Fehér Károlytól 8000 lejt vett fel előleges költségekre. Rosenzweig, aki magát utasgírónak mondotta, december 15-ére ígérte az utleveleket vízummal és miután az ígért határidőre nem hozta, az érdeklődőknek táviratot mutatott, igazolva, hogy ő legutóbb is háromszáz kivándorlót vitt ki. Ha akarják, őket is elkísérheti Brémáig, ha Amerikából küldenek 6 ezer lejt neki. De a táviratban felek csak az utlevelet, vagy a pénzt akarták. Ezt a mai napig sem tudta átadni és feljelentették a rendőrségen.

— Felvágta a kezén az ereit, mert kevés volt a fizetése. Kasáról jelentik: Nagy izgalmat keltett a kasai postáigazgatóságon egy 24 éves hivatalnok öngyilkossági kísérlete, akit kedden reggel nagy vértócsában találtak meg a hivatalban. A hivatalnok kezén át voltak vágva az erek. A kórházba szállították és valószínű, hogy megmentik az életnek. Hátrahagyott levelében azzal magyarázza tettét, hogy a 800 koronás fizetésből nem tudott megélni.

Zongorák

gyári lerakata, gyári árszámjegyekre is. **Stornberg**, — Oradea-Mare, Bulev. Regele Ferdinand

Ki akar

érettségizni!

Összevont magánvizsgát tenni! Teljes anyagi felelősséggel előkészít a **Gaigózi Tanintézet** Budapest, VIII., Mária Terézia tér 8. sz. III. 22.

Kereskedők figyelmébe!

Festünk bármilyen gyapju, műselyem és pamut fonalat szintartóan, bármilyen színre. **Végáru festés adjusztálva.**

„**Kristály**” kelmelesítő, vegytisztító és gőzmosógár, **Cluj**, Telefon 500

— Nagy vezető tisztviselési elsőjén sereg vezető aláírni az Valószínű, hogy főfelügyelőjének darsuc már mányból kivá

— Kihaj. Pétervár Keletozibériát az ottani lakosok tanulmányrettenetes ré törzsek katabereknek aljakutok helyfenyegeti öke téségeket puz nélkül tudoba része megha öket táplálni.

— Ötezták vizsgák kolozsvári részét fölött szesitette a H távirat: „M jelentkezzék niszterium le-étele vége gával okveti Gogoriu e előzményeib hozott törvé rendelkezőse droguista sz iskolai érett gyakorlati e leges szakvis delkezik elé jon mi törté már hosszú dályán. Va kezése, amel folytató dro egy ezelőtt módosítottál gu stának le el a távirat vári droguis leten Somle a szakvizsgá kell tenni e nem tesz e főnök, anna a segédek p sukát. Az é rozták, hogy ségügyi min a droguisták Hansu aradi vári droguis Bukareatbe közbejárás o

— Közöl ből jelentik egy autóban utasa, egy r tépődött a különös cso szitette el. és a robb véghez. A p retlenek ro automobilba halt igazgat gyanu ellen ték. Az egy tragikus hal vénye. Azt got azért k a biztosítási

— Rekl tik: A gu Képzőművé nyomtalanu után az ö szerkesztősé Az ötödik nagy feltár dolog nem kísérlete.

ellen

liberálisok
Neamtzban

száll Maniu-
a választójogi
arescut és kéri,
kra, ne beszél-
elekeznek, Spi-
és emiatt fe-
kusszió támad
atra neamtzi
hogy amikor
y a zsidók az
zsegi választá-
t rendezett az

zi városi auto-
Tatarescu ki-
párt a bolse-
ilyen lehetet-
promittálja. Az
és nem a libe-
progresszív el-
izmust.

get.
datu betérjesz-
adósságokról
enátus megsza-

terjesztik azt a
hogy azok a
éve annak ide-
án megállapi-
hetők.

lapíró ellen,
égő lakos, az
különböző egy-
amerikai utlevél
Jézseftől 31.000
s Fehér Károly-
tegekre. Rosen-
lotta, december
mal és miután
érdéklődőknek
y ő legutóbb is
akarják, őket is
küldenek öt ezer
sak az utlevelet,
napig sem tudta
gen.

reit, meri ke-
lentik: Nagy iz-
téson egy 24
lete, akit kedden
eg a hivatalban.
égva az erek. A
hogy megmentik
azzal magya-
s fizetésből nem

akata, gyári ár-
ekre is. **Storn-**
— Oradea-Mare,
egele Ferdinand

zni!

Teljes anyagi
bozi Tan-
a Terézia tér

nevelő,
r, Cluj,

Nagy változások lesznek a hadsereg vezető tisztikarában. Bukarestből jelentik: Április elsején nagy változások lesznek a hadsereg vezető tisztikarában. A király akkor fogja aláírni az új kinevezéseket és nyugdíjasokat. Valószínű, hogy Mardarescu tábornokot a hadsereg főfelügyelőjévé nevezik ki. Ebben az esetben Mardarescu már mint hadsereg-főfelügyelő fog a kormányból kiválni.

Kihalófélben van egy szibériai nép faj. Pétervárról jelentik: A rapokban tért vissza Kelet-szibériából egy tudományos expedíció, amely az ottani lakosság helyzetének és életkörülményeinek tanulmányozására utazott. Az expedíció tagjai rettenetes részleteket mesélnek a kelet-szibériai törzsek katasztrófális nyomoráról. Az ott élő embereknek alig van élelmiszerük és különösen a jakutok helyzete olyan, hogy a kihalás veszélye fenyegeti őket. Az egyes törzsek között súlyos betegségek pusztítanak. A jakutok majdnem kivétel nélkül tüdőbajban szenvednek. A csecsemők nagy része meghal, mert a beteg anyák nem tudják őket táplálni.

Öt ezer lejt is követelnek a droguisták vizsgájáért. A tegnapi nap folyamán a kolozsvári droguisták és segédek legnagyobb részét fölöttébb kellemetlen meglepetésben részesítette a Bukarestből keltezett alábbi szövegű távirat: „Március 20-án, szombaton délelőtt jelentkeztek Bukarestben az egészségügyi minisztérium illetékes ügyosztályánál szakvizsga leétele végett, a vizsga illetékeire hozzon magával okvetlen 5000 lejt. A miniszter helyett: Grigoriu egészségügyi felügyelő.” A távirat előzményeihez tudni kell, hogy egy 1921-ben hozott törvény — a régi magyar ipartörvény rendelkezéseivel ellentétben — elrendeli, hogy droguista szakmát csak az folytathat, aki felsőbbfokú érettségivel rendelkezik és ezenkívül a gyakorlati esztendőket elteltevel még egy különleges szakvizsgát is letesz. A törvény nem rendelkezik elég világosan arra vonatkozólag, vajjon mi történik azokkal a droguistákkal, akik már hosszú esztendőket óta működnek ezen a pályán. Van ugyan a törvénynek egy rendelkezése, amely szerint szakmájukat régebről folytató droguisták kivételt képeznek, de ezt egy ezeltől 6 hónappal kiadott rendelettel odamondosították, hogy a szakvizsgát minden droguistának le kell tenni. Ennek alapján küldték el a táviratot, amelynek vétele után a kolozsvári droguisták értekezletre ültek. Az értekezleten Somlea vezérfelügyelő bejelentette, hogy a szakvizsgát minden körülmények között le kell tenni minden egyes droguistának. Aki nem tesz eleget ennek a rendelkezésnek, ha főnök, annak fizetését 30 napon belül bezárják, a segédek pedig nem folytathatják foglalkozásukat. Az értekezleten résztvevők erre elhatározták, hogy táviratban intervniálnak az egészségügyi miniszternél. Egyben elhatározták, hogy a droguisták országos szövetségének elnökét, Hansu aradi droguistát és Rózsa Mór kolozsvári droguistakereskedőt küldöttségileg szintén Bukarestbe küldik az illetékes helyen való közbejárás céljából.

Különös autokatasztrófa. Stockholmból jelentik: A svéd fővárosban menetszében egy autóban végzetes robbanás történt. Az autó utasa, egy nagy gyári cég igazgatója darabokra tépődött a robbanástól, míg a sofőr egészen különös csoda következtében csak hallását veszítette el. A környező házak falai beropedtek és a robbanás itt is nagy pusztításokat vitt véghez. A pusztítás megállapította, hogy ismeretlen robbantó anyagot helyeztek el az automobilba. A rendőrség a robbanásnál meghalt igazgató két társát letartóztatta. Az a gyanu ellenük, hogy a gyilkosságot ők tervezték. Az egyiknek birtokában volt ugyanis a tragikus halált halt igazgató életbiztosítási kötvénye. Azt hiszik, hogy a különös gyilkosságot azért követték el, hogy hozzájuthassanak a biztosítási összeghez.

Reklám vagy lopás? Londonból jelentik: A guildhalli muzeumból és a királyi Képzőművészeti Társulattól öt értékes kép nyomtalanul eltűnt. Négy nappal az eltűnés után az öt kép közül négy a „Daily Mail” szerkesztőségébe érkezett ismeretlen feladótól. Az ötödik kép még nem került meg. Az eset nagy feltűnést keltett, de lehetséges, hogy a dolog nem egyéb, mint a „Daily Mail” reklám-kísérlete.

A magyar földmivelésügyi miniszter Jeruzsálemben. Budapestről jelentik: Mayer János, földmivelésügyi miniszter a kairói nemzetgazdasági kiállításról hazatérőben több napot Jeruzsálemben töltött. Ma este érkezik Budapestre.

Megjelent a „Jövő Társadalmá” hatodik száma. Az Aradi Viktor szerkesztésében megjelenő névesszociológiai folyóirat hatodik száma a napokban jelent meg nagyon jelentős tartalommal. Krausz László várospolitikai jegyzetei után Erdélyi Viktor az erdélyi proletáriátus történetéről kezd meg értekezését. Ehrenfeld Béla „Osztrályerdekek és kisebbségi küzdelmek” címen írt, Salamon László „Antiszemitizmus és lélektan” című tanulmányát folytatja. Ez-nfelül számos más érdekes tanulmány és szemle egészíti ki a folyóirat tartalmát.

Eljegyzés. Dr. Kállai Károly orvos Szászváros és Kohn Baba Déva jegyesek. (Minden külön értesítés helyett)

Házasság. Összes jóbarátaimat és ismerőseimet szívesen látom f. hó 21-én Grünfeld Ica urleánnyal Aiudon tartandó egybekelési ünnepélyemen Nuszbaicher Andor.

A szlobodkai jesiva rektora Kolozsváron. Érdekes ember érkezett Palesztina földjéről Kolozsvárra: a szlobodkai jesiva vezetője, rabbi Jichak Hakohen Gropman. A világhírű jesiva, amely eddig a Kovno melletti Szlobodkában működött, — mint azt az Uj Kelet már közölte — Palesztinába tette át székhelyét, Hebronba, ahol az ósanyák sírhelye van és amely Dávid király rezidenciája volt. Ezen az emlékekkel megszentelt helyen a háboru előtt 11 ezer zsidó élt, a törökök azonban a háboru kizavarták innen a zsidókat és csak arabok maradtak benne. Amikor a szlobodkai jesiva ötven tanítványával itt megtelepedett, ismét négy száz zsidó ember került vissza a városba. A szlobodkai jesivát ötven évvel ezelőtt alapította a nagynevű Irael Salanter, „az isteni bölcs.” Irael sok nagyát adta ez a tanítvány, közöttük Jichak Glaser pétervári főrabbit, aki tízenyolc éves korában már „Pri Jichok” néven adta ki híres rezponzumgyűjteményét. A jesiván ma százötvenen tanulnak a világ minden részéből, caupa olyan növendék, akik, amikor idejönnek, az egész talmudot és zsidó kodex-irodalmat már ismerik. A világ minden részéből. Amerikából is igyekeznek ide erre a jesivára a növendékek, azonban a győnge gazdasági viszonyok miatt mindez-ideig nem lehetett főlvenni őket. A levelek száza hevernek a jesiva vezetősége előtt elintézetlenül. Rabbi I. Gropman most azért jött a külföldre, hogy támogatást kérjen a nagyhírű „Knesseth Jisrael” jesivának. Szombaton délután négy órakor a „Sasz Chevra” templomában (Str. Tud. Vladimirescu) Gropman rabbi drosét fog tartani. Ez alkalommal említjük meg, hogy pénteken este az ortodox nagytemplomban kántori próbaelőadás lesz.

Mussolini személyi titkárja súlyosan kompromittáló iratokkal külföldre szökött. Rómából jelentik: Egész Olaszországban nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Fasciola, Mussolini miniszterelnök személyi titkára külföldre szökött. Fasciola szökése a kormány tagjait is kineve érinti, mert mint kiderült, a szökevény rendkívül kompromittáló okmányokat vitt magával, amiket állítólag az emigráns sajtóban akar nyilvánosságra hozni. Amikor Mussolini miniszterelnök értesült titkára szökéséről, nyomban utasította a rendőrhatóságokat, hogy szigorú nyomozást rendeljenek el Fasciola kézrekerítésére. A rendőrhatóságok elrendelték körözését és ezzel egyidejűleg a határokat is elzárták, hogy amennyiben a szökevény még nem hagyta el az országot, úgy megakadályozzák külföldre való menekülését. A rendőrségi intézkedések azonban későn történtek és Mussolini titkára már Franciaországban tartózkodik, ahol állítólag összeköttetésbe is lépett az olasz emigráció vezetőivel.

Wedekind-bemutató a kolozsvári Magyar Színházban. Akik nagy reményeket fűztek a tegnapi esti Wedekind-bemutatóhoz, élénk csillogással távoztak el a Magyar Színházból. A csalódást nem Wedekind okozta, aki a „Höstenor”-ba, ebbe a pompás egyfelvonásosba is belevitte a maga nyers és őszinte egyéniségét, erősen naturalista jellemző erejét. A bemutató kizárólag az előadás miatt tukt meg, amely ugyszólván csak hevenyészett volt s úgy játékkedvben, mint felfogásban messze esett a szerző intenciójától. Nem tudjuk mi okból, de valószínűleg a közönség eikedvetlenítő részvétlensége miatt, a komoly színjátszás mindinkább aláhanyatlak Kolozsváron. Ez megérik a drámai együttessen is, amely nem áll régi teljesítményei nivóján, legalább is tegnap este nem állott. Még leginsább Cselle a'akítása volt elfogadható, aki a címszerepet játszotta. Baróti Erzs egy hisztérikus, exaltált nő típusát érzelmes, világfájdalmas polgári nővé silányította. Mihályffy nem tudta a sz repét, Marsi Gizi jelentéktelen volt. A rendezés odavetett, stilustalan volt. Wedekind darabja után — le stile est l'homme — Lopretti átváltozó művész bravurjai következtek, felcsigázott érdeklődés mellett. (s. l.)

Pozsony helyett Zsolnát akarják Szlovákia fővárosává tenni. Pozsonyból jelentik: Szlovák körökben olyan komoly akció indult meg, amely a pozsonyi minisztérium megszüntetésével és a szlovenszkói megyeszövetség megalakulásával van összefüggésben és amely élesen beéavág Pozsony város érdekeibe. Arról van szó, hogy a megyeszövetség megalakulásakor Pozsony város szűnjön meg Szlovenszkó fővárosa lenni: hogy a megyeszövetség székhelye Pozsony helyett Zsolna legyen. Azok a szlovák körök, amelyek ezt az akciót megindították, hivatkoznak arra, hogy Zsolnának sokkal központibb fekvése van, mint Pozsonyuk, amely utóbbit Szlovenszkó keleti részétől csak egynapos utazással lehet elérni. Ezenkívül rámutatnak arra, hogy Zsolna kifejezetten szlovák város, amelynek fővárossá való kifejlesztése sokkal inkább megfelelne Szlovenszkó szlovák jellegének. Hogy az akció mögött nem leki-csinylendő tényezők állanak, az kiténik abból, hogy a közgazdasági élet már reagál a távol jövő esetleges eseményére: Zsolnában nagy telekspekuláció folyik, a város közelében levő telkek ára lassan fölfelé menő tendenciát mutatnak. A legnagyobb ellenállás a tervvel szemben éppen abban a mindenhátó bürokráciában van, amelynek Pozsonyból — a valamennyire európai nivóju városból — a szépen fejlődő, de mégis kis vidéki városba kellene vándorolnia.

Meghalt Bruszilov tábornok. Bruszilov, a vörös hadsereg vezérkari főnöke, az egykori cári hadsereg legfőbb tábornoka, mint Moszkvából jelentik, meghalt. Érdekes, szinte szenzációszámba menő karriert futott meg Bruszilov. A világháboruban ő vezette a nagy orosz offenzívát, ő volt a lucki fronttörtés hőse. Érzelmileg konzervatív, cárhű katona volt, aki a cári rezsim bukása után mégis a kommun szolgálatába állott és diadalmasan harcolta végig a lengyel orosz háborút. Az ellenforradalom reményeége a szovjet szolgálattában aratta legnagyobb hadi sikereit, amelyhez mindvégig hű maradt, bár nyílt férfiasággal hirdette mindenkor cárhűségét. A kiténő katonának azonban ezt is elnézték Leninék és Trockijék, sőt azt is megengedték neki, hogy összes rendjeleit és kiténtéseit viselje. Nagy része volt a vörös hadsereg organizálásában, a vörös hadsereg vezérkarának megszervezésében, melybe bevonta a régi cári hadsereg főtisztjeit is. A kommunisták gyanuja rövidesen mélységes szeretetté változott át az ősz fővezér iránt. Temetésére a vörös Moszkva ünnepélyes és nagyarányú előkészületeket tesz. Holttestét nagy papi pompával ravatalozták fel.

* Palesztina legújabb legfőbbkétesebb falitérképe 100 lejt az Uj Kelet könyvosztályában.

Megnyilt

Megnyilt

Transsylvania Ernyőáruház

Cluj, Calea Regele Ferdinand (volt Wesselényi Miklós-utca) 17. szám alatt

Mielőtt ernyőt vásárolna, tekintse meg saját gyártmányu dus ernyő-
raktáromat vételkő-
telesség nélkül.

Speciális
ernyőáruház

Behuzásokat és mindenféle
javításokat vállalok.

KÖZGAZDASÁG

A legfőbb vámbizottság újabb cikkek exportilletékeit szállította le

A redukált kivitteli tarifa állítólag már 20-án lép életbe

(Bucuresti-Bukarest, március 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Jelentette annak idején az Uj Kelet, hogy a liberális kormány a legutóbb tartott minisztertanácson belátva eddigi rideg gazdaságpolitikájának tarthatatlanságát és azt, hogy az exportilletékek aránytalan felemelése az ország külkereskedelmi forgalmának és exportjának teljes pangásához vezetett, az egyes cikkek kivitteli illetékének leszállítását határozta el. Az ipari és kereskedelmi minisztérium eme határozat értelmében még az elmúlt hét folyamán terjedelmes jelentést küldött a legfőbb gazdasági bizottságnak, javaslatot téve az új exportilletékek megállapítását illetően.

Miután azonban a legfőbb gazdasági bizottság bizonyos okokból nem ült össze, hogy ebben, az országra nézve rendkívül fontossággal bíró kérdésben ha ározzon, az ipari és kereskedelmi minisztérium közvetlenül a legfőbb vámbizottsághoz terjesztette be a kivi-elti illetékek leszállítására vonatkozólag tett javaslatát. A legfőbb vámbizottság tegnap délután a pénzügyminisztériumban tartott ülésén a következő cikkek exportilletékének leszállítását határozta el:

Az acetonek exportdíját az eddigi kilogramonkénti 2 lejről vagononkénti 300 lejre szállította le. A faszén kivitteli illetékét vagononként 1000 lejről 500 lejre; dobozos konzervált hus kilogramonként 6 lejről 5 lejre; nem dobozos konzervált hus kilogramonként 7 lejről

3 lejre; kolbász, mindenféle fajta, amelynek illetéke eddig az érték 22 százaléka volt, kilogramonként 3 lejre; szalámi kg.-ként 8 lejre; 4 lejre; felvágottak kg.-ként 8 lejre; olvasztott hús kg.-ként 35 lejre; 20 lejre; szalonna kg.-ként 35 lejre; 20 lejre; cserzett bőr kg.-ként 10 lejre; 4 lejre; transzmissziós szíjak kg.-ként 10 lejre; 3 lejre; bőrlábbelik kg.-ként 3 lejre; 1 lejre; nyulbőr kg.-ként 250 lejre; 120 lejre; természetes gyapjú mosott és fésült kg.-ként 35-30 lejre; 15 lejre; átdolgozott gyapjurongyok kibontásából és felolgozásából előállított, amelynek eddigi kivitteli illetéke az érték 22 százaléka volt, kg.-ként 5 lejre, gyapjufonadék 10 lejre; 2 lejre, kocsikenőcs és kátrányfélék vagononként 500 lejre; 300 lejre, tengeri vagononként huszezer lejre; 10 ezer lejre, len- és napraforgómag vagononként 30 ezer lejre; 15 ezer lejre, kőolajtárak vagononként 12 ezer lejre; 8 ezer lejre, árpa vagononként 12 ezer lejre; 10 ezer lejre.

A kereskedelmi és iparügyi minisztérium a legfőbb vámbizottság által jóváhagyott tarifát a minisztertanács elé terjeszti elfogadás végett. A pénzügyminiszter um egyidejűleg elhatározta, hogy eme kivitteli vámoikat kevés kivétellel angol fontban fogja felszámítani és bevételézi.

Beavatott pénzügyi körök szerint a fent részletezett új kivitteli illetékek a minisztertanács jóváhagyó rendelkezése alapján március 20-án életbe is lépnek.

Az erdélyi pénzügyigazgatóságok új beosztása

Kinevezték a kolozsvári kerület vezérfelügyelőjét

(Bucuresti-Bukarest, március 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) A pénzügyminisztérium március 16-án kiadott 71767 számú körrendelettel a pénzügyi inspektorátusok működési területét a következőképpen határozta meg:

I. kerület: vezérfelügyelő F. L. Vasilescu. Az első körzet székhelye Arad, felügyelő V. Carreanu. Ide tartoznak Temes-Torontál, Arad, Hunyad- és Biharvármegyék. Második körzet székhelye Kolozsvár, felügyelő C. Mihaileanu. Ide tartoznak Kolozs-, Szilágy-, Szatmár- és Torda-aranyos vármegyék. Harmadik körzet székhelye Krajova, felügyelő A. Petrescu. Ide tartoznak Szörény, Medinás-, Dolj- és Krassó-megyék. Negyedik körzet székhelye Gyulafehérvár, felügyelő A. Niculescu. Ide tartoznak Nagyszombat-, Alsófehér-, Kis- és Nagyküküllő-vármegyék.

II. kerület: vezérfelügyelő A. Stamate. Ötödik körzet székhelye: Sepsiszentgyörgy, felügyelő A. Costin. Ide tartoznak Fogaras-, Háromszék-, Maros-torda- és Udvarhely-vármegyék. Hatodik körzet székhelye Dés, felügyelő C. Velceanu. Ide tartoznak Beszterce-naszód-, Máramaros- és Szomszvár-megyék.

A pénzügyminisztérium rendelkezései értelmében a vezérfelügyelők és felügyelők a számukra kijelölt kerületekben, illetőleg körzetekben a pénzügyi adminisztrációs szervek felügyeletét és ellenőrzését végzi. Ennek alapján feladatuk felügyelni a pénzügyi adminisztráció minden ágának menetét, a magas szerveknek direktívákat adni, intézkedéseket tenni az államvagyon jogainak megállapítása érdekében. Erre a célra rendelkezésükre áll az adminisztráció teljes személyzete. Gondoskodniuk kell az összes adóemnek pontos leinkasszájáról és a pénzügyminisztériumnak általánosan referálni tisztviselőik működéséről.

A vezérfelügyelők feladata, hogy az aljuk rendelt körzetekben az adók kivételése, inkasszállása és végrehajtása a pénzügyminisztérium rendelkezései alapján és az általa megállapított időben történik.

¶ A szesz-törvényjavaslatot is visszavették a parlamenti szekciókból. Bukarestből jelentik: Legilletékesebb körökből nyert információk szerint és szok felhatalmása alapján közölhetjük, hogy a kormány elhatározta, hogy a törvényhozás háza elé terjesztett szesz-törvényt már nem fogja megszavaztatni a jelenlegi parlament hátralevő időszak alatt. Bukaresti tudósítónk tájékoztatja, hogy az ugyancsak a parlament elé terjesztett bélyegilletéktörvény a jelenlegi parlament hátralevő időszakában nem kerül tárgyalás alá. A kormány elhatározása az ország politikai és pénzügyi körében általános felűnést keltett. Beavatottak a kormány visszavonulását arra vezetik vissza, hogy az ellenzék vezérei többé-kevésbé ismételt kijelentései szerint a március 4-étől, tehát a parlament március dátumának tulajdonképeni befejezésétől kezdve hozott törvényeket jogtalanok és semminek fogják tekinteni. Beavatottak azt is tudni vélik, hogy speciálisan a bélyegilletéktörvény napirendről való levétele az országos ügyvédszövetség pressziója, többszöri intervenciója következtében történt meg.

¶ Elmarad a kölni mintavásár. Kölnből jelentik: Az ez évi tavaszi kölni mintavásár elmarad. Az elhatározás oka a tavaszi lipcei mintavásár kis sikere.

¶ Száztizmillió aranykoronáért veszi át az állam az erdélyi magánvasutakat. Bukarestből jelentik: A kormány és az erdélyi magánvasutak tulajdonosai között a vasutak megváltására vonatkozó tárgyalások ma befejezést nyertek. A kormány rövidesen állami kezelésbe veszi a nasszód-sibói, kudzsir-vajdahunyadi, kalotaszegi, temesvár-buziási, temesvár-radna-ippai, terda-abrudbányai, vizsólgye-zsibói, Szatmár-nagybányai, a bászogi, kisküküllői, bánlaki magánvasutovonalakat. A megváltási árát 110 millió aranykoronában állapították meg. A törlesztés 40 év alatt 5 százalékos kamatozással történik.

¶ Románia 60 év alatt törleszti háborus adósságait. Bukarestből jelentik: Bratiann Vintila betérjesztette a parlament elé ratifikálásra végett az Angliával kötött szerződést, amely a háborus adósságok törlesztésére vonatkozik. A pénzügyminiszter a törvény magyarázata folyamán, úgy mint a washingtoni szerződésnél, azzal dicsekszik, hogy az adósságok nagy részét immár rendezték és a következő annuitások vannak hátra: 1926-ban 50.000 font sterling; 1927-ben 100.000; 1928-ban 150.000; 1929-ben 200.000; 1930-34-ig 250.000; 1935-44-ig 275.000; 1945-66-ig 500.000 és 1967-87-ig 750.000 font sterling. Szóval 60 év alatt 30 és fél millió angol fontot kell a háborus adósságok fejében fizetni, vagyis a mai árfolyam mellett körülbelül 35 millió lejt.

TÓZSDE

Március 18-án

A lejt Zárchben 218 50, Párisban 11 60, Budapeston —, Bécsben —

Kolozsvár. Általános tartózkodás, általános üzlettelenség. Az árfolyamok a következők:

Bécs 33 50—33 60, Prága 7 08—7 10, Budapest 298—300, Páris 8 55—8 60, Zürich 45 80—45 90, Newyork 237 00—238 00, London 1157—1160, Milánó 9 53—9 62.

Zürich. Zárlat: Berlin 123 70, Amsterdam —, Newyork 619 62, London 2525 50, Páris 1862 00, Milánó 2085 00, Prága 1538 50, Budapest 72 80, Belgrád 914 50, Bukarest 218 50, Varsó 62 50, Bécs 73 20.

Bukarest. Davizák: Páris 8 53, Berlin —, London 1160, Newyork 237 50, Milánó 9 57, Zürich 45 90, Bécs 83 30, Prága 7 02, Budapest —

Bukarest. Valuták: Napoleon 8 75, német márka 56 50, leva 1 68, török lira 125, font sterling 1150, francia frank 8 75, svájci frank 45 50, olasz lira 9 50, drachma 2 85, dinár 415, dollár 237 50, lengyel forint 31 00, osztrák schilling 34 00, magyar korona 34 00 cseh korona 7 00, belga frank —, holland forint —.

Ha márvén i kivitteli fa, vas, vagy réz-butort és zongorát akar vásárolni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre is tekintse meg

Székely & Réty

Erdélyrészi Butorgyár R.T. állandó batorkiállítását. Valódi Bösendorfer, Stingl, Wirth és Produktivgenossenschaft zongorák, további furnirok és klusterneuburgi enyvezett lemezek nagy választékkal.

A nagy hőség, erős napsütés káros behatással vannak a nők gyöngéd, hamvas arcbőrére. Kaiser Borax-szal való gyakori lemosások megóvják a bőrt ezen behatásoktól.

Ezért vegyen ön is még ma eredeti Kaiser Borax-ot a piros skatulyában.

Ócskából új ruhája lesz, ha Czinknél festett, tisztított.

Péntek, 1926

Té

SZINHA

MA

V szinh

A színésznő. Ugyanaz a vezető szerep, melyet az előző évben játszott. A d... készült erre az... Lili, Marsi, K. T... Jeno, Homok... reket játékok... nek arstui az... A föld szellem... ára készül a d... lez az első dram... K. Tóth Erzs, Á... Levey, Homokay... játékok.

Lopretti. A vil... zódos műtárgyai... diotta a kolozsvá... esti iránt olyan... nán következő es... sálon minden p... penteken, szomb... és az utolsó est... den titkát elárulja

Magyar

Pénteken 8-kor: L... szor). Utána... lépessé új m... árákkal Nap... Szombat d. u. 4-k... helyárák. So... Szombat fél 8-kor... Pool Lili és... Premierbörle... Szombaton fél 11... művész fellé... műsorral. (A... rozat 298)

Vasárnap d. e. fél... naftnepe (T... zenekonzerva... jainak körre... Sorozat 299)

Vasárnap d. u. fél... Neményi, Lá... tott helyárák... Vasárnap d. u. 6... Lilivel és J... Rendes hely... Vasárnap este há... Utána: Lop... cseffellépése... vel. (Mérséke... let 90 sz. B... Hétt: A színésznő... dr. fellépésév... zatezám 303) Hédd: Gésák — 7... zónség figyel... adás pont 7-

Ta

ujdo

me

Neun

férfi- és

Cluj, Piat

Tévednek az asszonyok

ha azt hiszik, hogy a kávépótlék között minőségben nincs különbség. Ellenkezőleg! Ép úgy, mint a babkávénál, van jobb és gyengébb fajta. Ezért kell, hogy mindenki a pénzéért mindig a legjobbat követelje és ez az elismerten legtisztább, legfinomabb és legkiadósabb márka: a **Valódi Franck a kávédarálóva.**

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ
y színházi Iroda közleménye

A színész. Utolsó próbáitól csak a színpadon a igazgató vezetése mellett. Most már szinte bizonyos, miként küzden minden nagy város színpadán, nálunk is igen nagy sikere lesz az előadásnak. A drámai együttes nagy sikerrel kezdte az előadását az előadások sorában és a Poor Lili, Marci, K. Tóth Erzsébet, László Aranka, Janovics Jenő, Homokay, Mihályfi akik a vezető szerepeket játsszák minden bizonyosan jelenős sikert érnek el a szombat esti bemutatóban.

A föld szelleme. Wedekind világhírű tragédiája készül a drámai együttes, a színésznő után ez lesz az első drámai bemutató. A vezető szerepeket K. Tóth Erzsébet, Altor János, For. Ács, Kemény, Devény, Homokay, Csella, Deszy, Ihász, Mihályfi játsszák.

Lopretti. A világ első átváltozó művésze színpadon mutatványával az első fellépésével meghódította a közönséget. Lopretti további előadásait olyan nagy érdeklődés hélyezte az előadások között, hogy az előadások minden produkcióját. Lopretti csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap fog fellépni még az utolsó este az átváltozó művészetének minőségét előlulja a közönségnek.

Magyar Színház heti műsora

Pénteken 8-kor: Modern lányok (Ujdonság, 3-adásor). Utána: Lopretti átváltozó művész fellépése új műsorról (Mérésékelt emelt helyárakkal Napi bérlet 89 sz. A Sorozat 295)
Szombat d. u. 4-kor: Három a kis lány (Mérésékelt helyárak. Sorozat 296)
Szombat délután 8-kor: A színész (Ujdonság, először Poor Lili és Janovics Jenő dr. fellépésével. Premierbérlet 45 sz. Sorozat 297)
Szombaton fél 11-kor: Lopretti olasz átváltozó művész fellépése, egész és fél bérlettel teljes műsorról. (Mérésékelt emelt helyárak. Sorozat 298)
Vasárnap délután fél 11-kor: KKASE műsora tornánép (Tordai ur művelés Magyar zenekezeszervatórium és a Magyar Színház tagjainak közreműködésével. Rendes helyárak. Sorozat 299)
Vasárnap d. u. fél 3 kor: Oskó (Lengyel Irén, Neményi, László, Ihász Adorján. László-tól helyárakkal. Sorozat 300)
Vasárnap d. u. 6 kor: A színész (2-odszor, Poor Lili és Janovics Jenő dr. fellépésével. Rendes helyárak. Sorozat 301)
Vasárnap este háromnegyed 9-kor: Hittantanár. Utána: Lopretti olasz átváltozó művész bemutatása teljes műsorról és önéleplezésével. (Mérésékelt emelt helyárak. Napi bérlet 90 sz. B. Sorozat 302)
Kedd: A színész (Poor Lili és Janovics Jenő dr. fellépésével. Napi bérlet 91 sz. A Sorozat 303)
Kedd: Gésák — 7-ker. Külön is felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy a keddi esti előadás pont 7-kor kezdődik.

Tavaszi ujdonságok

megérkeztek

Neumann M.

férfi- és fiuruha-áruhaza
Cluj, Piața Unirii (Főter) 14

Telefon 446
SINGER
Piața Reg. Ferdinand 66. (Főter) fűrga Maros

Sifonfejgyár

és alkalmazó telep. Szikvizés és arakherlis üregek, valamint mindenféle gumik gyári rakars. Üvegáruvadás. Hégyi fejek ártónése a legelőnyösebb árban.

Erdélyi Zsidó Árvagondozó

322-1924

Pályázat

Az Árvagondozó szatmári tanoncotthonában beöltendő a gondnoki állás. Ezen állásra oly nés, gyermektelen egyének pályázhatnak, akik az ország gazdasági vezetése-n kívül a bentlakó árvák szellemi nevelésében is közreműködni tudnak. Az eddigi működést és fizetési igényeket tartó levél pályázatok Kl-in Vilmos elnökhoz, Szatmár, Bulevardul R-gele Ferdinand 12 — címre f. 6. április 1-ig adandók be.

A legjobb cipőkrém

Kérje mindenütt.

Raktár: Bucuresti, Str. Ana Davila No 1.

קאנקורו

ה'ק שנת רמזשילד
Rothschild Ferencz, Crasna (jud. Salaj.)

A zernesti cellulosa gyár

képviselője és gyári lerakata
Hartig és Hienz
Cluj, Str. Saguna 14. Telefon 118.
Ugyanot csomagolópapir is kapható

UJ KELET

KÖNYVOSZTÁLYA

Cluj, Str. Baron L. Pop 10

Zsidó irodalom

(Német nyelven)

Achad Haam: Am Scheidewege I II. ...	924
Agnon: Der Versto-sene	175
— Und das Krumme wird gerade (Halb'ein)	175
Max Brod: Im kampf um das Judentum	100
Braun: Ein kurzer Gang durch die jüd. Geschichte	45
Bergmann: Worte Mosis	200
Bernfeld: Die jüdische Literatur	175
— Kinderheim Baumgarten	150
Borstein: Der Zionismus	32
Beer: Der Frau im izr. alertum	35
Buber: Die Jüdische Bewegung I-II ..	290
Bermann: Palestina (Eia R-isebuch) ..	80
Bialik: Essayes	280
— „ (Leinen)	345
Dubnow: Jüdische Geschichte	100
Cohn: Frauentragen in Palästina	90
Glücel von Hammeln. Denkwürdigkeiten	295
Goldstein: Jüd. Nationalliteratur	62
Grosch: Dr. Simon Ahron	40
Gronemann: Hawdolah und Zapfenstreich (Leinen)	230
H. George: Moses der Gesetzgeber	35
Granowsky: Problem der Bodenpolitik in Palestina	145
— (Geb.)	205
Friedmann: Das Leben Herz's	145
Teodor Herz's Tagebücher I-II III (Lein.)	1700
— Zionistisch Schriften (Geb.)	240
— Der Judenstaat	60
Hermann: Nahan Birnbaum	62
Kann: Erez Jisroel das Jüdische Land	150
Lichtheim: Der Aufbau des jüd. Palestina	32
Perez: Chassidische Geschichten	195
Jaskor: Ein Gedankbuch	130
Jüdische Literatur durch zwei Jahrtaus.	150
David Koigen: Der moralische Gott ..	175
Krupnik: Die jüdische Partaien	32
Marguties: Kritik des Zionismus	260
Mendele Moicher S'urim: Schloimele (geb.)	320
— Schloimele (Leinen)	400
— Die Mähre (Geb.)	260
— (Leinen)	320
— Die Wunschring (Geb.)	320
— (Leinen)	375
Nordau: Zionistische Schriften	375
Nossig: Juden und Polen	80

Mégis csak legjobb a késnélkül

„IDEAL“

borotváló por

mely az ország területén
higienia
szempontból a legjobban
elismert borotváló szer
az arcot nem marja

kellemes hatást hagy utána. — Óvakodjunk az
Mindenütt kapható. **IDEAL**
Egyedüli készítője: felirásu a valódi,
Reszling József fodrasz
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.
Sighetul-Maros a jel-egyedárusítója **Glanzman**
Adolf i-latszertár **Str. Bogdan Voda 40**

APRÓHIRDETÉSEK

Egyzáró közlésnél egy szó 3 lej, vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Álláskeresésnek 20% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő

Kereskedelmi utazók

Berkovicsné **כשר ארטה** vendéglője, Oradea Mare, Str. Nicolai Jorga (Zsidó-utca) No 19. Ismert elsőrendű konyha! Mérsékelt árak

A belvárosban modern épületben levő két szobából, konyhából, fürdőszobából és mellékhelyiségekből álló lakást butóral együtt szonnan átadok. Cim Dr. 8 bestyén, Cluj, Piata Unii 20 szám alatti egyválti irodájában tudható.

I. Müllner zongora, kitűnő állapotban, olcsó árca eladó. Kilin, Malomutca 7. emelet.

Barzel

Fierarie Vasúti

Cluj-Kolozsvár, Piata M. Vit. 13

Telefon 1049

Gherlan (Szamosújváron) rituális gőz- és kálfürdő békésadó. E városban más fürdő nincs. Feltétel az Elsőségségi megfigyelés. 828

Mindenféle fordítások angol, francia, német, román és magyar nyelven (levelek, kérvények, sajtóirányítók, tudományos közgazdasági cikkek, prospectusok stb) irógéppel való másolások és sokszorosítások gyorsan, pontosan készítenek. Feltétel Erdmann könyvkereskedésben Fő ut. 842

Perfekt a pirinó keresztek a Zsidó Nemzeti Szövetséghez. 829

Butorozott szobát keresek na os oldalon, "Vulkan" Piata Mihai Viteazul 18. Telefon 130.

Bérvágás.

50 kilométerre a magyar határól, fővonalon fekvő gilyváci 8 gateres gázfűtésű téglaépítésű terep-teraszos, egy kemény, mint puhafánan bérvágást vállalunk. — Béltéki Udalom Erdőgazdasági Rt. Satu-Mare, Strada Decebal No 17. Telefon 262.

Jó gyártmányú, rövid zongorát, vagy pianót veszek. Cim a kiadóban.

Szálloda és étterem-bérlés, berendezéssel, beszálló udvarral, nyugalomban való pihenés miatt eladó. Cim a kiadóban. 843

Használt zsákok, minden méretű és színű Schütz Dawid, Timisoara, Prager utca 24. Telefon 2240. 755

Heresek

nájus elsőjére egy szoba konyhás lakást, lehetőleg a Fő ut. közelében. "Magyarus 1" jelű a kiadóban kárem.

Telefon: 2-28, 10-47

SZÉP NYOMTATVÁNY A LEGJOBB REKLÁM

Kadima=nyomda

Cluj, Strada Baron L. Pop No. 10

Készülnek

Könyvek, füzetek, lapok, folyóiratok, zárszámadatok és mindennemű bank és kereskedelmi nyomtatványok, díszes és művészi kivitelű levélpapírok, béli és esküvői meghívók, cégkártyák, névjegyek stb.

Kérjen ajánlatot

Erdély legmodernebb betűanyaggal felszerelt nyomdája

1926 jan.-febr. könyvujdonságok

Ady-könyv (Amicus kiadás) I	220
Balsac: Nőtlen ember otthona	264
Brocchio: Szívem szerint	212
Csilag: Zsidó anekdoták kincsháza	200
Csehov: A koldus	141
Dekobra: A hálókoosk avgyala	220
G. Dávid Margit: A szerelmek városa	150
Dumas: A három testőr	
I. A három testőr	
II. Husz év múlva	
III. Bragelome Vicomte	
IV. Aellone Vicomte	1200
— A király a verpadon	225
— A Mousoreau hölgy	250
— Páris mohikánj	270
— Király és bolondja	300
Gergely Sándor: Achrem fiokó	220
Herzog Rudolf: Az élet dala	176
G. Miklósy Ilona: Viola	15
Csermely Gyula: Adieu Madame	15
Fóró Pál: Küönös tizedek	1
Gottberg: A fehér kastély	15
G. H. Bul: A titokzatos villa	15
France: A Föld élete	250
— (kötve)	300
Günther: A szent meg a rajongója I-II	550
Gogoly: Mirgorod I-II	282
Kuprin: Moloch	200
— Jama	340
Ludvig Emil: Napoleon (610 lap)	484
Jack London: Jack London élete	375
Jack London: A nagy ház asszonykaja	200
— Az éneklő kutya	220
Lagerlöf: He ga, Marianna	132
— A császár	132
Lengyel Menyhért: Mária	110
Maupassant: Egy élet	311
Courths Mahler: Bo' dog akarok lenni	88
— Az igzi szerelem	132
Molnár Ferenc: Riviera (Vigjáték)	97
— Ketten beszélnek	154
— Egy gazdátlan csónak története	154
— Muzsika	176
Móritz Zsigmond: Kivillagos kivirradtig	282
Milliók könyve: Rieder Haggard: A paván nő	30
Pompadour marquise szerelmi élete	30
Orcy Emma br: Ferencz József gyertyatartói	30
Ossendowsky: Allatok, istenek, emberek	440
Pásztor Árpád: Végig az uton	176
Pásztor Árpád: Végig az uton	176
Morris Rosenfeld: A nyomor dalaiból	150
Unamuno: A kód	132
Upton Sinclair: Az ágy fiának neveznek engem	150
Tátory Róbert: Hóvár	44
Rider Haggard: Salamon király kincse	176

Kaphatók az

Uj Kelet könyvosztályában,

Engros.

Detail

Bőrkereskedők, cipészek és csizmadiaik figyelmébe!

Saját érdekében keresse fel a

Kozák és Sámson

céget, Cluj, S. r. Regina Maria 9. (Deak F. u.)

hol a legolcsóbb napárak mellett szerzhetsz be mindennemű bőrközeléget. Óriási választék bel- és külföldi felstbőrökben és talpakban.

Tegyen próbarendelést!

Pontos és olcsó kiszolgálásunkról biztosítunk. Ugyancsak itt megrendelhetők a Merkur vegyszertári gyár „Perless-gloss” és „Aprina” bőrfényesítő készítményei. Minden megrendelést feldíjaztatunk tényleg és mindössze tskitekerében. Minden csizmadiajának és cipésznek elsőrangú érdéke, hogy kizárólag a Mercur-féle Aprinurát és Perless-glossot használja, amennyiben a szennyeződött bőröknek teljesen visszaadja az eredeti színét és fényét. Nem habzik kezés közben s így szeplős foltokat nem hagy maga után. — Kapható minden jóbb bőrkereskedésben. Viszonteladónak nagy kedvezmény.

Telefon 7-89.

Prefectura Poliției Orașului Cluj

No 6203—1926

Publicație de licitație

Se aduce la cunoștință ono atului public, că în baza Ordinului Ministerului de Interne Direcția cea Contab No 8095 K. 1926 se va ține licitație publică în ziua de 7 Aprilie 1926 la ora 10 a. m. în țargul de vite al orașului Cluj, pentru vinderea a 2 coli proprietatea scstei Prefecturii de Poliție.

Cluj, la 12 Martie 1926.

Prefect

Director

(L. S) Poruțu

Gabella-jegyek Révész Ernő

nyomdája — Marosvásárhely

Pályázat

A Kish tel és Takarékbank Rt. Cluj, keres bankgyakorlattal bíró vezető tisztviselőt. Pályázatot, fizetési igények megjelölésével és az eddigi tevékenységét feltüntetésével, az Erdélyi Zaidó Árvagondozó Irodájához, Cluj, Str. Paris 36. — intézendők.

Fabrik: Bucuresti. Str. Ana D. vila No 1.

כשר של פסה italokat

50 literen felüli megrendelésnél utánvét vagy a pénz előzetes beküldése mellett:

- Magurai közöseséges lit. Lei 18
- Magurai rizling, bakator lit. Lei 20
- Magurai meskotály furmint v. le nyia Lei 25
- Szilvórium 50—0% erősségen, 100%-ja L. 67
- Szépópálinka 100%-ja L. 110
- Nagyobb mennyiség vételnél megfelelő árengedmény. Hordóka felszámított árát visszatérítjük.

Megrendelések: H. Csengeri, Simeul-Silvaniei.

keresztesség
vatal és nyo
Cluj-Kolozsvár, St.
Pop (Brassai-ut
Telefon:
szerk. és kiadóh
977, 228 és 10
N. Sz. — — —
szám ára pátk
és vidéken is
Buzarestben —

1926 Szombat

Melyik

A Népszövetség
kül, hogy abban
eredményt ért vo
kóják azt a gyan
mak már a locarn
milyen irányban,
ország felé, rossz
nagy bécsi lap eg
carnoi egyezmény
d'ist kötöttek a k
elminálták a l
Amennyiben ez me
kormány olyan fl
szemben, amilyen
óta még nem ford
sabb, amennyiben
egyik legfontosabb
zódés megteremtés

A népszövetség
grafusa hanguly
hogy mindenféle s
egyes népszövets
jövahagyás végett
vetségnek. Ebben
történt meg, sőt é
szerződésnek elhall
tant Németország
Hogy melyik jutot
nem lehet megállap
egymással szemben
létezőlagos békét k
egy alternatíva elé
vagy Lengyelország

Egy igen erős
hogy a titkos szerz
és Németország há
levő nevezetesen,
közül Lengyelország
jobbán szívéen fel
Lengyelország egész
Franciáországának
dését Chamberlain,
független politikus
Lengyel-német kére
akarata ellenére —
országot favorizáló
közni. Ha pedig Cl
akkor igazán nem l
Briand, aki pedig
locarnoi egyezmény
mellett exponálta m

A Lengyelország
választás tulajdonké
saintgermaini és tri
előállott helyzet és
való választás kérdé
ahhoz, hogy az anta
entartása érdekében
néha itt ott meg is
nataalmakkal való ba
ul a humanitárius
dott ez különösen
konkretumról kellet
Németországnak a Né
Mello Franco, akit a
ablán, tulajdonképp
A lépés azonban, a
s az antant malmár
szárat dolognak látsz
anglia, ha akarták v
szerezni az alapjában
en Brazilia delegátu
agos és félreérthetel
emmilyen körülmény
lejtteni Lengyelorszá
szissa, hogy Lengyel
setén új orientációt